İŞKUR

2016

ARTVİN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

ARTVİN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

2016

YAZARLAR

Elif KANTAR **İş ve Meslek Danışmanı**

Gamze KURT **İş ve Meslek Danışmanı**

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam oluşturamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve verimli istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde cevap veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Artvin İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışmasının ilimiz ve tüm ilgililer için faydalı olmasını diliyorum.

Artvin Valisi

ÖMER DOĞANAY

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir.

Bu noktadan hareketle 2016 yılı Nisan-Mayıs aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 20 ve üzeri kişi istihdam eden 95 bin 620 işyeri ile kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmiştir. İlimizde bu kapsamda 108 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2016 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Cevdet ERTÜRK

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ....iii
ÖNSÖZ....vi
İÇİNDEKİLER....iii
TABLOLAR LİSTESİ....iv
ŞEKİLLER LİSTESİ....v
KISALTMALAR....vi
YÖNETİCİ ÖZETİ....vii
GİRİŞ....1
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ....2
İŞKUR GÖSTERGELERİ....4
Kayıtlı İşsiz....4
Açık İşler....6
İşe Yerleştirmeler....7
Mesleki Eğitim Faaliyetleri....9
İşsizlik Ödeneği....11
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI....13
İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM....15
İşyeri Verileri....15
Mevcut İstihdam....26
AÇIK İŞLER....30
TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER....48
GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ....56
SONUÇ....64
KAYNAKÇA....67
EKLER....68
EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU....68
EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI....76

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)..... 2
Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)..... 5
Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015) 7
Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015) .....**Hata! Yer işareti tanımlanmamış.**
Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)..... 10
Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)..... 11
Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)..... 12
Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları 15
Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 24
Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı..... 26
Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları 28
Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı..... 28
Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler 29
Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı 31
Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı..... 31
Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi..... 37
Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı..... 38
Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi 40
Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması.....41
Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı 42
Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları..... 43
Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı..... 43
Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi..... 44
Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları 45
Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması 46
Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler 47
Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler..... 48
Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı..... 50
Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler 52
Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri..... 55
Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri 56
Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri 57
Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi..... 58
Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi..... 59
Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler 60

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013) 3
Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015) 4
Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015) 6
Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015) 8
Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı 16
Şekil 6: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı 17
Şekil 7: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı 18
Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı 19
Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı 20
Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı 21
Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı..... 22

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları 23
Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu 25
Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları 27
Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı 30
Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları 32
Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları 33
Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi 34
Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 35
Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı 36
Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı 38
Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı 39
Şekil 23: Hizmetlerden Yararlananların Arama Kanallarının Dağılımı 40
Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 49
Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı 50
Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı 51
Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı 53
Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri 54
Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO 61
Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri 62

KISALTMALAR

EUROSTAT	Avrupa Birliği İstatistik Ofisi
İEP	İşbaşı Eğitim Programı
İKO	İşgücüne Katılma Oranı
İO	İşsizlik Oranı
İPA	İşgücü Piyasası Araştırmaları
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
NACE	Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması
NİDO	Net İstihdam Değişim Oranı
RİP	Resmi İstatistik Programı
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
TYP	Toplum Yararına Program

YÖNETİCİ ÖZETİ

İşgücü piyasasını analiz etmek amacıyla hem arz hem de talep verilerini içeren bu raporda arz tarafının verilerini yayınlayan TÜİK'in rakamları ile İŞKUR'un idari kayıtlarında tuttuğu verilerinden hareket ederek işgücü piyasasının arz boyutu incelenmiştir. İşgücünün arz boyutunun ele alınmasında bir takım temel işgücü verileri bulunmaktadır. Ekonomik olarak aktif olan nüfusun, çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eden İşgücüne Katılma Oranı; çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam Oranı ve toplam işsiz sayısının işgücüne oranını ifade eden İşsizlik Oranı işgücü arzına ilişkin temel eğilimleri barındırmaktadır. İl düzeyinde yayımlanan en son veri olan 2013 yılı verilerine göre Artvin ilinde İşgücüne Katılım Oranı yüzde 50,7; İstihdam Oranı yüzde 47,1 ve İşsizlik Oranı yüzde 7,1 olarak gerçekleşmiştir. Bu oranlarla birlikte Artvin ili; işgücüne katılma oranı ve istihdam oranı bakımından Türkiye ortalamasının altında bulunmaktadır. Ancak işsizlik oranı bakımından Türkiye ortalamasına göre daha iyi durumdadır. 2013 yılında Türkiye'de işsizlik oranı yüzde 9 olarak gerçekleşmiştir.

İşgücünün arz boyutuna ilişkin diğer veriler İŞKUR idari kayıtlarından üretilmektedir. Bu veriler Kurumun sunmuş olduğu hizmetler ile yürütmüş olduğu faaliyetlere ilişkindir. Artvin ilinde 2015 yılında İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 7 bin 63'dür. Bu sayının yüzde 46,1'i kadınlardan, yüzde 53,9'u de erkeklerden oluşmaktadır. En fazla kayıtlı işsiz Beden İşçisi (Genel)mesleğinde bulunmaktadır. 2015 yılında Artvin ilinde bin 24 kişilik bir açık iş alınmış olup, en fazla açık iş Beden İşçisi (Genel) mesleğinde bulunmaktadır. İşe yerleştirme rakamı ise 2015 yılında 2 bin 286 kişi olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılında İŞKUR tarafından işe yerleştirilenlerin yüzde 16,7'sini kadınlar, yüzde 83,3'ünü ise erkekler oluşturmaktadır. En fazla işe yerleştirme yapılan meslek ise Beden İşçisi (Genel) olmuştur. Artvin İl Müdürlüğünce düzenlenen eğitim programları kapsamında ilk sırada İşbaşı Eğitim Programları gelmektedir. Toplam açılan programların yüzde 92,9'u bu programlardan oluşmaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenlerin kayıtlı olduğu ilk üç meslek ise Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Beden İşçisi (Temizlik) meslekleri olmuştur.

İşgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin verileri ise Artvin İli İşgücü Piyasası Araştırması sonuçlarına göre değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında veri derlenen işyeri sayısı 120 olup 108 işyerinden cevap alınmıştır. Bu işyerleri 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri olup il genelinde 13 sektörde tam sayım yapılmıştır. Artvin ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 669 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 054 çalışan erkeklerden, 615 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır. Erkeklerin yüzde 38'i İnşaat sektöründe, kadınların ise yüzde 56'sı İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe istihdam edilmektedir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 43,2 kişi istihdam edilmektedir. Ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe olup bu sektördeki işyerlerinde ortalama 87,5'dir. Artvin ilinde en fazla çalışanı olan meslek grupları; Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar ve Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Artvin ilinde açık iş oranı yüzde 0,7 olarak tespit edilmiştir. Türkiye genelinde ise açık iş oranı yüzde 1,5 olup, Artvin ili açık iş oranı bakımından Türkiye ortalamasının altındadır. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 5,6 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür. Artvin ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı

incelendiğinde; en fazla açık işin Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 28,6'dır. Ayrıca açık iş oranının en yüksek olduğu meslek grubu yüzde 1,5 ile Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubudur. Artvin ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Ahşap Mobilya İmalat Ustası, Kamyon Şoförü, Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri), Ön Muhasebeci, Şoför (Yolcu Taşıma), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Depo Görevlisi (Gıda) meslekleridir. İl genelinde açık işlerin yüzde 60'ı eğitim düzeyi tercih etmemiş ve farketmez seçeneği talep edilmektedir.

Artvin ilinde temininde güçlük çekilen meslekleri sektörlere göre incelendiğinde en fazla İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe eleman temininde güçlük çekildiği görülmektedir. Bu sektördeki işyerlerinin hepsi eleman temininde güçlük çekmektedir. Artvin ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 28,8'i söz konusu meslek grubunda yer almaktadır. Artvin ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada Garson (Servis Elemanı) mesleğinin yer aldığı görülmektedir. Bu mesleği sırasıyla Otobüs Muavini ve Ekskavatör (Kazıma ve Yükleme) meslekleri takip etmektedir. Artvin ilinde teminde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır.

Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 17,7'si istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Artvin ilinde işverenlerin yüzde 23,1'i istihdamın artacağını öngörmüştür. İstihdamın azalacağını düşünen işveren oranı ülke genelinde yüzde 3,9 iken Artvin'de bu oran yüzde 13,0 olarak öngörülmüştür.

GİRİŞ

Artvin İşgücü Piyasası Araştırması sonucu derlenen veriler ile il işgücü piyasasının sorunlarına ışık tutulabilecektir. Alınacak kararların ve uygulamaya konulacak faaliyet ve projelerin etkinliği için bu araştırma sonucunda elde edilen verilerin kıymeti bir hayli büyüktür. Artvin İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporu da bu önemli bilgileri içeren ve il düzeyinde politika yapıcılarına ve karar alıcılara kaynak sağlamada büyük katkılar sağlayacak olan önemli bir çalışmadır. Zira etkin bir işgücü piyasası için işgücü piyasasının aktörlerini oluşturan işgücü ve işverenlerin piyasaya sundukları emeği ve piyasadan beklediklerini iyi analiz ederek niteliklerini ortaya koymak ilk adımı oluşturmaktadır. Daha sonra ise bu analizler neticesinde arz talep dengesini iyi kurmak ve işgücü politikalarını bu dengeyi sağlayacak şekilde bir zemine oturtturmak, istihdam ve işsizlik sorunlarıyla mücadele eden her bir kurum/kuruluşun gayesini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda İşgücü Piyasası Araştırmaları sadece İŞKUR düzeyindeki politikalara değil, Türkiye'de işgücü piyasası konusuyla ilgilenen her kuruma önemli katkılar sağlamaktadır. İŞKUR, işgücü piyasasında aktif ve pasif istihdam politikalarında söz sahibi bir Kamu İstihdam Kurumu olarak İşgücü Piyasası Bilgi Formları aracılığıyla ve işverenlerle yüz yüze görüşme yöntemiyle İşgücü Piyasası Araştırmalarını gerçekleştirmektedir. Bu araştırma sonucunda Türkiye'de işgücü piyasasının talep boyutuna ilişkin en kapsamlı veri üreten kurum olarak İŞKUR'u görmekteyiz.

İşgücü piyasası talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri periyodik olarak sürdürülmektedir. Her sene periyodik olarak yapılan bu araştırmalar kapsamında 2016 yılı için Artvin ilinde 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında saha çalışması gerçekleştirilmiştir. Akabinde işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Araştırma Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölümde, ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan işgücü göstergelerinin yanında İŞKUR verileri ile birlikte il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir.

İkinci bölümde, İşgücü Araştırması sonuçları analiz edilerek Artvin ilinin işgücü piyasasının talep yapısı ortaya konulmaktadır. İşgücü Piyasası Araştırmasının amacı işverenlerin mevcut istihdam ve açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İşgücü arzı ve talebinin karşılaşarak işgücünün fiyatı olan ücret düzeyinin ve çalışma koşullarının belirlendiği piyasalara işgücü piyasası denmektedir. İşgücünü arz edenler ile işgücünü talep edenlerin buluştuğu ortam olan işgücü piyasaların etkin işleyişi için arz ve talep yönünün nitelik ve nicelik anlamında analizlerinin yapılmasını gerekli kılmaktadır. Ancak işgücü piyasası çok fazla değişkeni bulunan bir ortam olduğundan analizleri de zorlaşmaktadır. Gerek demografik yapı gerekse sosyal ve ekonomik şartlar işgücü piyasasını etkilemektedir.

İşgücü piyasasında aktif bir şekilde bulunan işgücü kavramı, istihdam edilenler ve işsizlerden; işgücü talebi ise işgücünü istihdam etmek isteyen işverenlerden oluşmaktadır. Bu bölümde işgücünün arz tarafına ilişkin verilere yer verilecek olup işgücünün arz tarafını etkileyen tüm değişkenlerin bilgisine il bazında ulaşılamamaktadır. Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS sınıflandırmasında Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Gümüşhane olarak TR90 bölgesindedir. İşgücü arzına ilişkin verileri üreten TÜİK, bölgesel veri setleri yanında il bazında temel işgücü göstergelerini yayınlamaktadır. Bu bölümde Artvin ilinin işgücü piyasası hakkında bilgi sahibi olunabilecek temel veriler ile İŞKUR verilerine yer verilecektir.

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

Yıllar	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
2008	62,5	5,7	58,9
2009	64	5,6	60,4
2010	60,8	5,7	57,3
2011	57,7	6,3	54,1
2012	57,1	6,3	53,5
2013	50,7	7,1	47,1

Kaynak: TÜİK

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli verilerden biri de istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında da kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirilmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Şekil 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri (2008-2013)

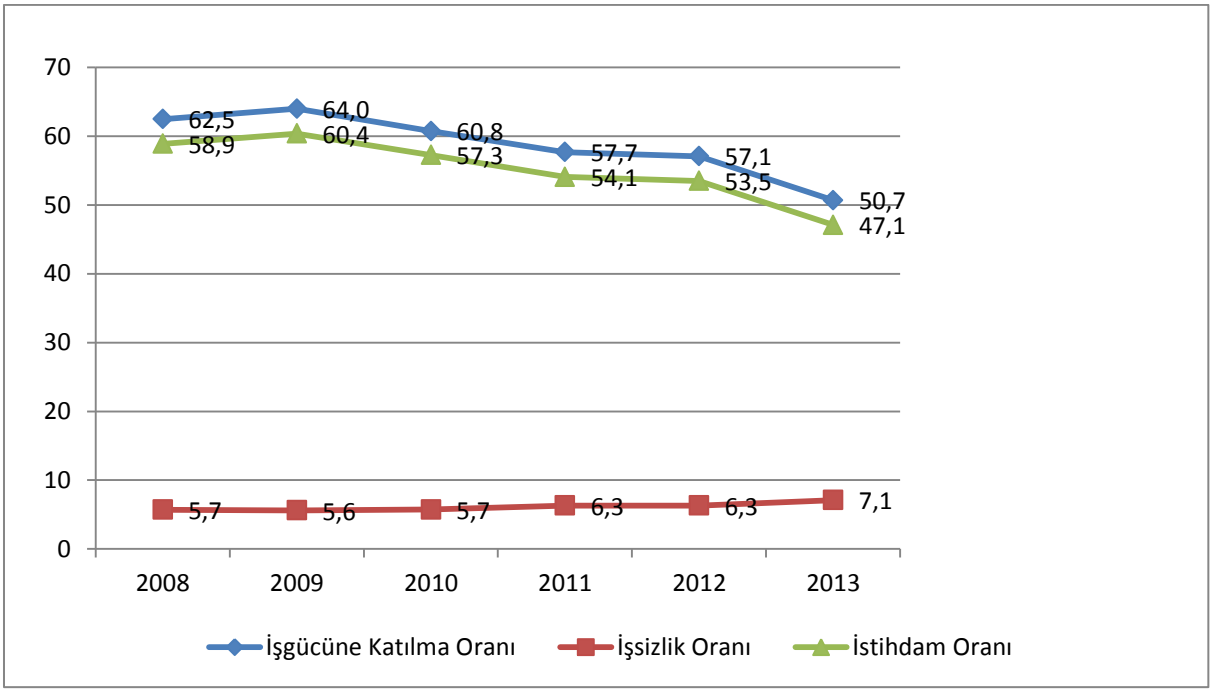

Kaynak: TÜİK

Tablo ve grafikte görüldüğü üzere, işgücüne katılma oranı 2008 yılından 2009 yılına kadar artmış, 2009 yılından itibaren 2013 yılına kadar azalış göstermiş olup, 2012-2013 yılları arasında sert bir düşüş yaşamıştır. İşgücüne katılım oranı ise ekonomik olarak aktif olan yani üreten nüfusun çalışabilir yaş aralığındaki toplam nüfusa oranını göstermekte olup, ekonomik olarak üreten nüfusun sürekli azaldığını göstermektedir.

Çalışanların, çalışabilir yaştaki nüfusa oranını ifade eden İstihdam oranı ise 2008-2009 yıllarında artarken, 2009 sonrasındaki yıllarda sürekli olarak düşüş eğilimi göstermektedir. Söz konusu oran 2012-2013 döneminde 6 puanlık bir azalışla en sert düşüşü göstermiştir. Bu eğri yorumlanacak olursa iki farklı analiz söz konusu olmaktadır. Birinci durumda çalışabilir yaştaki kişi sayısının çoğalması, ikinci durumda ise istihdam alanlarının yeterli seviyede gelişememesiyle, çalışabilir çağa gelen insanların işgücüne katılım gösterememesi söz konusu olmuştur.

İşsizlik oranı eğrisi incelendiğinde ise, işsizlik oranı bazı yıllarda, bir önceki yıl ile aynı olsa bile genel eğilim işsizlik oranının artışı yönündedir. Bu oran diğerleri ile birlikte yorumlandığında ise,

Artvin ili işgücü piyasasında çalışma çağına giren nüfusun arttığı fakat bu duruma nazaran istihdam alanlarının artmadığı söylenebilir. 2008-2013 yılları arası özellikle 2009 yılında küresel alanda yaşanan ekonomik gelişmelerin de etkisiyle Artvin ile işgücü piyasası için çok olumlu bir seyir olmamıştır. Ancak bu gelişmelere rağmen istihdam ve işgücüne katılma oranları Türkiye ortalamasının üzerinde işsizlik oranı ise Türkiye ortalamasının altındadır.

İŞKUR GÖSTERGELERİ

İŞKUR göstergeleri Kurumun idari kayıtlarından oluşmakta olup İŞKUR'un hedef kitlelerine sunmuş olduğu hizmetlerinin verilerinden hareketle istatistik alt yapısında derlediği rakamları içermektedir. Kurumun hizmetlerinden yararlanmak için Kuruma kayıt yaptıran kişilerin yaş, cinsiyet, sosyal durum, eğitim durumu, sektör ve meslek bilgisi bağlamında oldukça detaylı bilgisine ulaşılabilmektedir.

Kayıtlı İşsiz

Kayıtlı işsizler, işsiz olup İŞKUR'a iş aramak için başvuruda bulunan kişileri kapsamaktadır. Bir kişi Kuruma kayıt olduktan sonra 12 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kayıtlarda aktif durumdan pasif duruma geçmektedir. Daha önce 18 ay olarak belirlenen aktif kayıtta kalma süresi 2016 yılı Ocak ayı ile birlikte 12 aya düşürülmüştür. Şekil 2'de yıllar itibariyle Artvin ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Şekil 2: Yıllar İtibariyle Cinsiyete Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2010-2015)

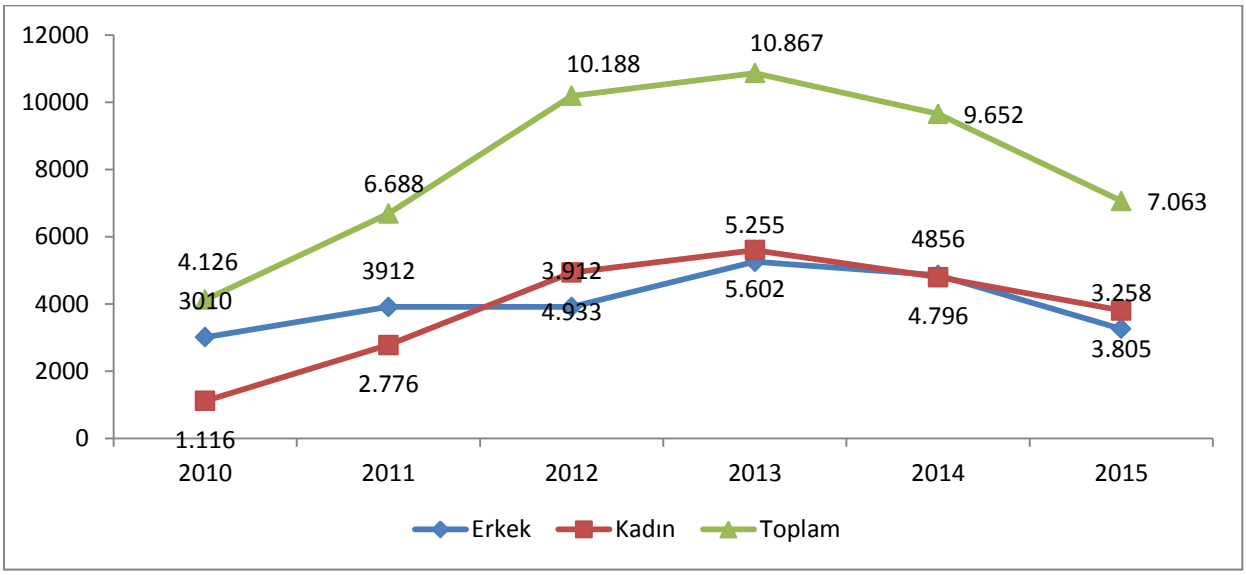

Kaynak: İŞKUR

2010 yılında Artvin ilinde İŞKUR'a kayıtlı işsiz 4 bin 126 kişinin 3 bin 010'u erkeklerden, geri kalan bin 116 kişisi ise kadınlardan oluşmaktadır. 2015 yılında ise toplam 7 bin 063 kişi işsiz olarak kayıtlarda yerini almıştır. Yıllar itibariyle toplam kayıtlı işsiz sayısında artış eğilimi dikkati çekmektedir. 2015 yılındaki düşüşün nedeni ise 2015 yılı içinde kayıtlı işsiz sorgulamalarında SGK kayıtlarının da baz alınması yöntemine geçilmesidir. Bu gelişmenin, İŞKUR olarak işsizlere daha doğru ve etkin politika üretmek noktasında faydalı olacağı düşünülmektedir.

Yıllar itibariyle kadın ve erkek dağılımları incelendiğinde dikkati çeken nokta kadınların kayıtlı işsiz olarak İŞKUR kayıtlarındaki önemli artışıdır. 2010 yılında bin 116 kadın kayıtlarda işsiz olarak yer almışken bu sayı 2015 yılında 3 bin 258'ye yükselmiştir. Bu noktada yukarıda da bahsedilen SGK sorgulamalarından sonra kayıtlı işsiz sayısında kadınların erkeklere nazaran daha fazla yer alması ilk başta olumsuz gibi görünse de aslında daha fazla kadının yıllar içinde işgücü piyasasına katılması ve emeğini sunmak istemesi Artvin işgücü piyasası açısından önemli bir husustur.

Tablo 2: Mesleklere Göre Kayıtlı İşsiz Sayısı (2015)

Meslekler	Kayıtlı İşsiz
Beden İşçisi (Genel)	2.230
Beden İşçisi (Temizlik)	884
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	592
Büro Memuru (Genel)	184
Temizlik Görevlisi	115
Büro İşçisi	90
Sekreter	89
Ön Muhasebeci	71
Şoför-Yük Taşıma	68
Aşçı Yardımcısı	67
Diğer Meslekler	2.673
TOPLAM	7.063

Kaynak: İŞKUR

Tablo 2'de Artvin ilinde mesleklere göre kayıtlı işsiz sayıları mevcuttur. En fazla kayıtlı işsizin olduğu İlk 10 meslek içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel)mesleği yer almakta olup bu meslekte Artvin ilinde Kuruma kayıtlı 2 bin 230 işsiz bulunmaktadır. Bu mesleği Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) gibi nitelik gerektirmeyen meslekler takip etmiştir. Bu meslekleri de daha sonra Büro Memuru (Genel), Temizlik Görevlisi, Büro İşçisi, Sekreter, Ön Muhasebeci, Şoför-Yük Taşıma ve Aşçı Yardımcısı meslekleri izlemiştir.

Açık İşler

Açık iş; en basit tanımlama ile Kuruma işverenler tarafından verilen işgücü talebidir. Açık iş sayısının artması kendisini işe yerleştirmede göstermekte ve işverenlerin İŞKUR ile çalışma isteklerinin arttığı yönünde izlenim vermektedir.

Şekil 3: Yıllara Göre Açık İş Sayıları (2010-2015)

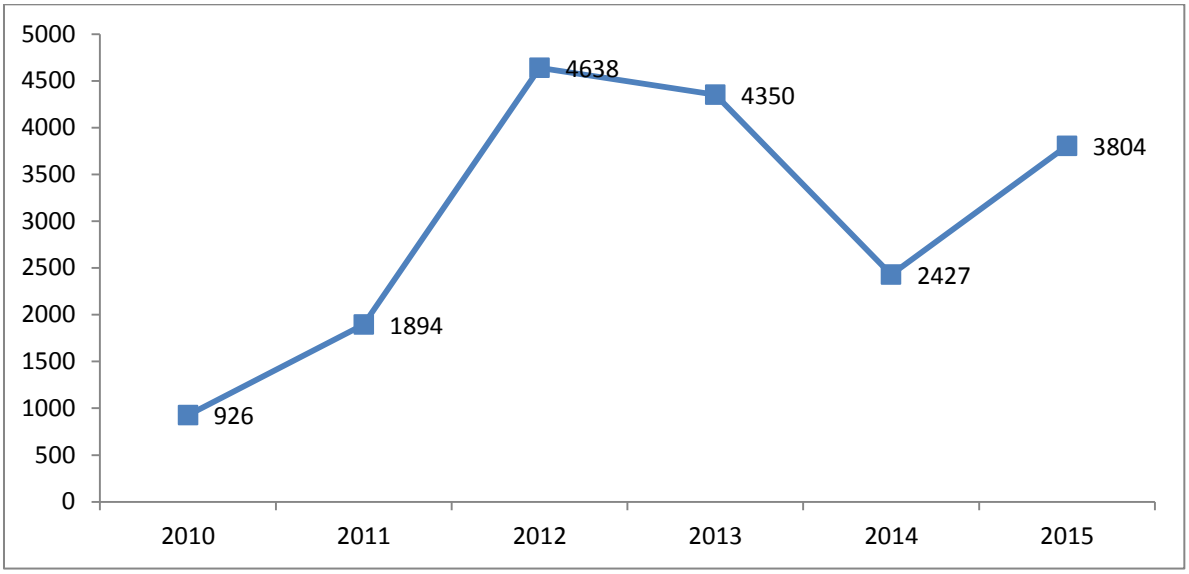

Kaynak: İŞKUR

Şekil 3'te görüleceği üzere 2010 yılında 926 kişilik işgücü talebi alınmışken bu sayı 2015 yılına gelindiğinde 3 bin 804 kişiye yükselmiştir. Bu yükseliş eğiliminin arkasında İŞKUR'un işverenler nezdinde tanınırlığının ve İŞKUR hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile olan çalışma isteklerinin artışı yer almaktadır.

Tablo 3: Mesleklere Göre Açık İş Sayıları (2015)

Meslekler	Açık İş
Beden İşçisi (Genel)	1.025
Temizlik Görevlisi	245
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	234
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	144
Beden İşçisi (Temizlik)	143
Büro Memuru (Genel)	141
Beden İşçisi (İnşaat)	121
Şoför-Yük Taşıma	112
İş Makineleri Operatörü	109
Veri Giriş Operatörü	80
Diğer Meslekler	1.450
Toplam	3.804

Kaynak: İŞKUR

Artvin ilinde 2015 yılında 3 bin 804 kişilik açık iş, işverenler tarafından İŞKUR'a iletilmiştir. Bu sayının içinde, kayıtlı işsizlerde olduğu gibi ilk 3 sırada Beden İşçisi (Genel), Temizlik Görevlisi ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), farklı olarak dördüncü sırada Güvenlik Görevlisi (Silahsız) mesleği yer almıştır. Daha sonra bu meslekleri Beden İşçisi (Temizlik), Büro memuru(Genel), Beden İşçisi(İnşaat), Şoför-Yük Taşıma, İş Makineleri Operatörü, Veri Giriş Operatörü meslekleri takip etmiştir.

İşe Yerleştirmeler

İşe yerleştirme sayılarının artışı için işverenlerden alınan açık işlerin artışının önemli olduğu bilinmektedir. Artvin ilinde de açık iş sayılarının artışı ile beraber işe yerleştirme rakamlarında da artış eğilimi göze çarpmaktadır.

Şekil 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme Sayısı (2010-2015)

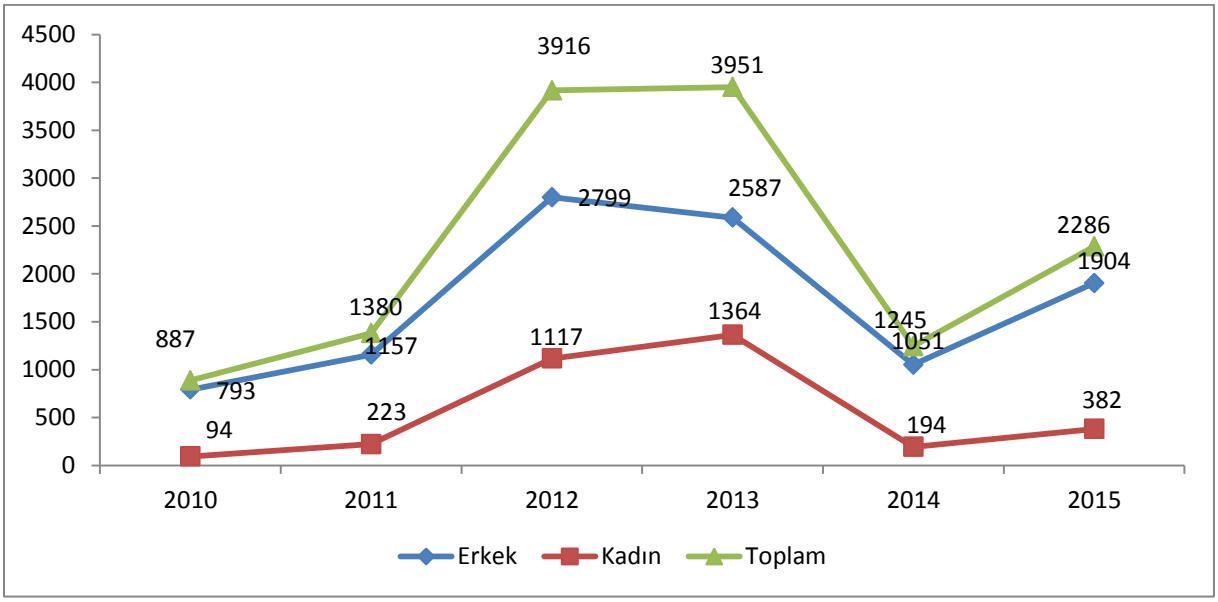

Kaynak: İŞKUR

2010 yılındaki işe yerleştirme sayısı 887 olan Artvin ilinde işe yerleştirilenlerin 793 erkeklerden, geri kalan 94 kişi ise kadınlardan oluşmaktadır. Bu rakamlar özellikle 2011 yılından sonra artışa geçmiş olup 2014 yılında ciddi bir düşüş göstermiştir. 2015 yılında Artvin ilinde 2 bin 286 kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiştir. Bu sayının yüzde 83,2'sini erkekler, yüzde 16,7'ini ise kadınlar oluşturmaktadır.

Şekil 4'te görüleceği üzere 2014 yılında işe yerleştirme rakamlarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Ekonomideki durgunluk, sektörel belirsizlikler, asgari ücret düzeyi ile ekonomideki mal ve hizmet talebi gibi faktörler işverenlerin işgücü talebini etkilemektedir. İŞKUR olarak her koşulda ekonomideki potansiyel olamasa da fiili açık işleri mümkün olduğunca Kuruma kazandırıp, İŞKUR üzerinden iş arayan kayıtlı işgücü ile eşleştirmek işgücü piyasasında etkinliği arttırmak adına önemlidir. Bu durum da doğal olarak istatistiklere işe yerleştirme olarak yansıyacaktır.

Tablo 4: Mesleklere Göre İşe Yerleştirme Sayıları (2015)

Meslekler	İşe Yerleştirme
Beden İşçisi (Genel)	611
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	230
Temizlik Görevlisi	183
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	96
Beden İşçisi (Temizlik)	94
İş Makineleri Operatörü	89
Şoför-Yük Taşıma	89
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	71
Büro Memuru (Genel)	69
Beden İşçisi (İnşaat)	65
Diğer Meslekler	689
Toplam	2.286

Kaynak: İŞKUR

Artvin ilinde hem kayıtlı işsiz hem de alınan açık işlerde meslek bilgisine bakıldığında ilk sırada Beden İşçisi (Genel) öne çıkmıştır. Artvin ili için Beden İşçisi (Genel) mesleğinde; en fazla kayıtlı işsiz olması ve en fazla açık işin işverenler tarafından verilmesi doğal olarak kendisini işe yerleştirmede göstermiş olup 2 bin 286 işe yerleştirmenin 611'i bu meslekte gerçekleşmiştir. Bu mesleği Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Temizlik Görevlisi, Güvenlik Görevlisi (Silahsız), Beden İşçisi (Temizlik), İş Makineleri Operatörü, Şoför-Yük Taşıma, Güvenlik Görevlisi (Silahlı), Büro Memuru (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) meslekleri takip etmektedir.

Mesleki Eğitim Faaliyetleri

İŞKUR, aktif işgücü piyasası programları aracılığıyla işgücü piyasasında becerileri eskimiş ya da hiçbir niteliği olmayan işgücüne beceri kazandırarak daha kolay iş bulmasına imkan vermekte ve işsizlikten istihdama geçişi kolaylaştırmaya çalışmaktadır.

Aktif işgücü piyasası programları içerisinde bulunan mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları ve girişimcilik eğitim programları ile işgücüne nitelik kazandırmaktadır. Toplum yararına programlar ise işsizliğin yoğun olduğu yerlerde ve dönemlerde işgücünün, işgücü piyasasından uzak kalmasını önlemede önemli bir araçtır.

Tablo 5'te İŞKUR'un aktif işgücü piyasası programları kapsamında Artvin ilinde gerçekleştirdiği faaliyetlerin verileri yer almaktadır.

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2010-2015)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Program Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015	45	789	682	756	7	173	734	1718	135	5904
2014	36	566	342	390	9	226	387	1182	106	4145
2013	10	155	602	719	5	121	617	995	105	4195
2012	47	741	198	244	6	151	251	1136	87	3093
2011	21	349	66	69	4	100	91	518	17	253
2010	62	1099	39	41	2	50	103	1190	17	130

Kaynak: İŞKUR

2015 yılında aktif işgücü piyasası programı kapsamında toplam 734 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan bin 718 kişi faydalanmıştır. Bu sayılarda 2010 yılına göre önemli ölçüde artış meydana gelmiştir. 2010 yılında 103 kurs düzenlenirken 2015 yılında bu sayının 734'lere çıkması ve aynı zamanda 2010 yılındaki kursiyer sayısı bin 190 iken 2015 yılında bin 718 kişi olması İŞKUR'un kurslarının daha çok kişiye beceri kazandırdığını ve işgücü piyasasında etkinliğini arttırdığını göstermektedir.

Bu süreçte özellikle işbaşı eğitim programlarında önemli bir artış yaşanmıştır. İşverenler tarafından oldukça rağbet gösterilen işbaşı eğitim programları, katılımcılar açısından da pratik eğitim almaları ve işyerinde tecrübe kazanarak sonrasında daha kolay iş bulmaları açısından önemli bir aktif işgücü programı olarak karşımıza çıkmaktadır. 2010 yılında 39 programın açıldığı ve bu programlardan 41 katılımcının faydalandığı görülmekteyken, 2015 yılında 682 program açılmış ve 756 kişi işbaşı eğitim programlarından katılımcı olarak yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarından ise 2015 yılında 45 kurs düzenlenmiş olup bu kurslardan 789 kişi faydalanmıştır.

Diğer bir aktif işgücü hizmeti olan girişimcilik eğitim programı kapsamında 2010 yılında 2 program düzenlenmişken bu sayı 2015 yılında 7'ye yükselmiş ve katılımcı sayıları da 50'den 173'e yükselmiştir. Girişimcilik eğitim programları vasıtasıyla İŞKUR, kendi işini kurmak isteyenlerin de yanında olarak girişimcilik konusunda destek sağlamaktadır.

Toplum yararına programlar dahilinde ise 2015 yılında 135 program düzenlenmiş olup bu programlardan 5 bin 904 kişi faydalanmıştır.

İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Artvin ilinde 2015 yılında toplam 3 bin 199 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 931'i işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneği Başvuru ve Hak Eden Sayısı (2010-2015)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015	3.199	1.931
2014	2.313	1.213
2013	2.175	1.515
2012	5.751	3.569
2011	979	845
2010	681	579

Kaynak: İŞKUR

Tablo 7'de ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin meslek bilgileri yer almaktadır. İşsizlik ödeneğini hak edenler içerisinde ilk sırada Beden İşçisi (Genel) mesleğindekiler bulunmaktadır.

Tablo 7: Mesleklere Göre İşsizlik Ödeneğini Hak Eden Sayıları (2015)

Meslekler	İşsizlik Ödeneği Hak Edenler
Beden İşçisi (Genel)	397
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	124
Beden İşçisi (Temizlik)	91
Beden İşçisi (İnşaat)	55
Şoför-Yük Taşıma	53
İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle)	51
Kamyonet Şoförü	40
İş Makineleri Operatörü	33
Büro Memuru (Genel)	32
İnşaat İşçisi	30
Diğer Meslekler	1.025
Toplam	1.931

Kaynak: İŞKUR

Artvin ili işgücü piyasası içinde Beden İşçisi(Genel) mesleği ön planda olduğu önceki tablolarda görülmekteydi. Zira alınan açık işlerde ve işe yerleştirmelerde bu meslek ilk sırada yer almıştı. İşsizlik ödeneğini hak edenler içinde de bu mesleğin ön planda olduğu görülmektedir. Beden İşçisi (Genel) mesleğinde 397 kişi işsizlik ödeneği almaya hak kazandığı görülmektedir. Bu meslekleri ise Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Beden İşçisi (Temizlik), Beden İşçisi (İnşaat), Şoför-Yük Taşıma, İnşaat Elemanları Kalıpçısı (Elle),Kamyonet Şoförü, İş Makineleri Operatörü, Büro Memuru (Genel), İnşaat İşçisi meslekleri takip etmiştir. Tablo 7'den anlaşılacağı üzere birkaç meslek haricinde daha çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde işsizlik ödeneği alma durumu mevcuttur. Bu durum da meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıkları anlamına gelmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

İşgücü piyasasında arz ve talep dengesinin kurulması yolu ile daha etkin işleyişi sağlamak adına işgücü piyasasındaki gelişmeleri takip etmek önemli bir konuyu oluşturmaktadır. İşgücü piyasasında işgücü arzı ve talebinin niteliklerini ortaya çıkarmak ise söz konusu etkin işleyişin ön şartı olarak kabul edilmektedir. İşgücü arzında görülen fazlalıklara rağmen hala belirli alanlarda işgücü sıkıntısı çekilmekte, nitelik uyumsuzluğu sonucu işsizlik azalış eğilimine girememektedir. Bu sorun da gelişmiş ülkelerin dahi işgücü piyasasında en çok sıkıntı çektiği konuların başında gelmektedir.

İşgücü piyasasında eşleştirme hizmetlerinde yaşanan bu tür sıkıntıları bertaraf edebilmek için işgücünün istihdam edilebilirliğini arttırmak odak nokta olarak ortaya çıkmasına rağmen ilk önce işgücü piyasasının gerçek ihtiyaçlarını tespit etmek önemlidir. Bunun sebebi işgücü piyasasının ihtiyacı olmamasına rağmen söz konusu alanda işgücü yetiştirilmesi gibi etkin olmayan faaliyetlerde bulunmanın yarattığı etkinlik problemi olarak söylenebilir. Belirli bir alanda işgücü ihtiyacı var mı? İhtiyaç varsa kaç kişilik açık iş mevcut? Hangi beceriler aranmakta? Bir mesleğin temininde güçlük çekiliyorsa bunun sebebi işe başvuru yapılmaması mı, gerekli niteliğe sahip olunamadığından mı ya da ücret ve çalışma koşulları beğenilmediği için mi? Bu soruların cevaplarına ulaşmak, etkin bir eşleştirme hizmeti için zaruri görünmektedir. Bu sebeple işgücü piyasasının talep boyutunun ele alınıp, Kurum politikalarına yön vermesi için çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. İşgücü piyasasının arz yönünü ele alan ve istatistiklerini yayımlayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), bu çalışmalarını Sürekli Hane halkı İşgücü Anketleri aracılığıyla gerçekleştirmektedir. Talep tarafına ilişkin ise İŞKUR'un İşgücü Piyasası Araştırmaları bu alandaki boşluğu kapatmaya yöneliktir. Bu bağlamda işgücü piyasasının seyrini izlemek, değerlendirmek ve beklentileri açığa çıkarmak amacıyla İşgücü Piyasası Araştırması yapılmaktadır.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri İşgücü Piyasası Araştırmaları (İPA) periyodik olarak sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmaya başlanmıştır. İşgücü piyasası araştırmaları 2011 yılı ikinci yarısından itibaren TÜİK işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve

gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 8 Nisan – 6 Mayıs 2016 tarihleri arasında Türkiye genelinde 88 bin 966 işyeri ziyaret edilerek yüze görüşme yöntemiyle veri derlenmiştir. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ile Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan ve 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için 77 ilde tamsayım, 4 ilde (Ankara, İstanbul, İzmir, Bursa) örneklem yöntemiyle çalışılmıştır. 2-9 ile 10-19 arası çalışanı olan işyerlerinde ise Türkiye geneli sonuç alabilmek için örneklem yöntemiyle sahaya çıkılmıştır. Bu tabakalarda il düzeyinde bir sonuç elde edilmemiştir.

İşyerleriyle, Kurum personeli tarafından yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Arama Kanalı, Cinsiyet, Arama Süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler (Meslek, Güçlük Çekme Nedeni)
- 30 Nisan 2017 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM

İşyerleri ve Mevcut İstihdam bölümünde Artvin ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası araştırması kapsamında bulunan işyerleri ile işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR hizmetlerinden yararlanma durumu ve hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanının bulunup bulunmadığı durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Artvin ilinde 108 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 4 bin 669 çalışan tespit edilmiştir.

İşyeri Verileri

Artvin ilinde 20 ve daha fazla çalışanı olan işyerleri için veri üretilmiştir. Tablo 8'de Artvin ilinde araştırma kapsamında olan işyerlerinin sektörel dağılımı incelenecektir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyeri Sayıları

Sektörler	İşyeri Sayısı
İnşaat	31
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	16
Ulaştırma ve depolama	16
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	13
İmalat	11
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	4
Eğitim	3
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2
Madencilik ve taş ocakçılığı	1
Finans ve sigorta faaliyetleri	1
Genel Toplam	**108**

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilindeki çalışma kapsamına giren işyerlerinin yüzde 28,7'si İnşaat sektöründe yer almaktadır. İnşaat sektöründen sonra en fazla işyeri Toptan ve perakende ticaret ve Ulaştırma ve depolama sektöründe faaliyet göstermektedir. Araştırma kapsamında il genelinde yer alan işyerlerinin yüzde 29,6'sı bu sektörde bulunmaktadır.

En az işyeri ise birer işyeri ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunmaktadır. Daha sonra ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ile Elektrik, gaz,

buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı 2'şer işyeri ile karşımıza çıkmaktadır. Ancak bu tablo okunurken Artvin ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca bu araştırma işyeri bazlı bir araştırma olup mutlaka istihdamı 20'den az olan bir Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe bulunan banka şubesi mevcut olacağından verilerin düşük olması doğaldır.

Şekil 5: İşyerlerinin Yaşa Göre Dağılımı

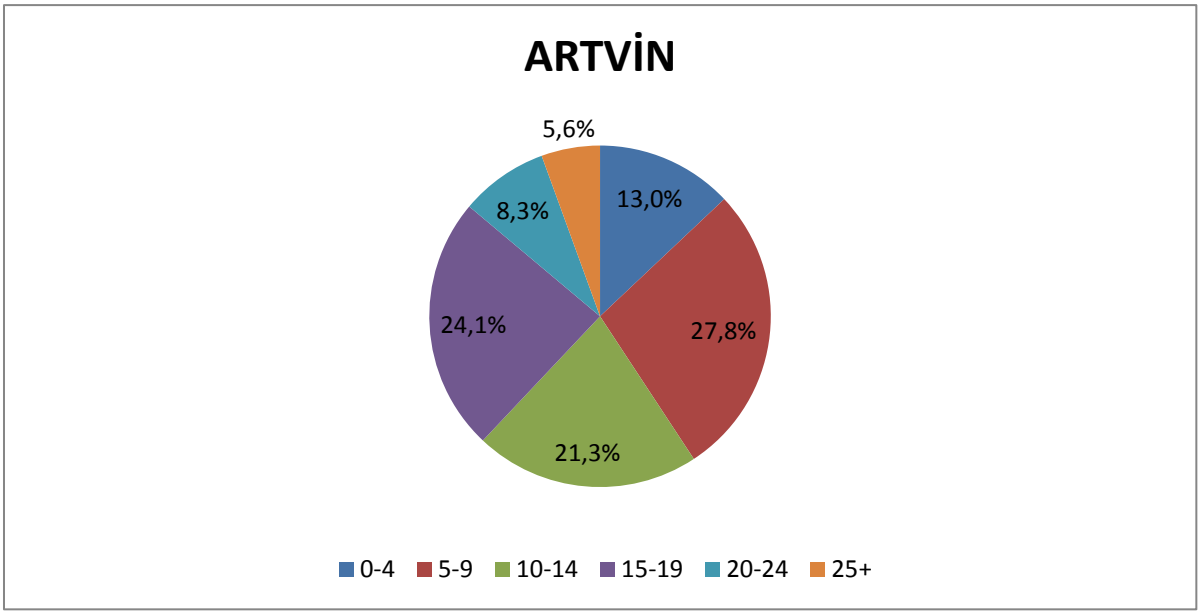

Kaynak: İPA 2016

Grafik 5'te görüldüğü üzere Artvin ilinde araştırma kapsamında yer alan işyerlerinin yüzde 27,8'i 5-9 yaş arasındaki işyerlerinden oluşmaktadır. 15-19 yaş arasında olan işyerlerinin ağırlığı ise yüzde 24,1'dir. İlimizde 25 ve daha üzeri yaşındaki işyerleri ise yüzde 5,6 ile en az olarak bulunmaktadır.

Şekil 6: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

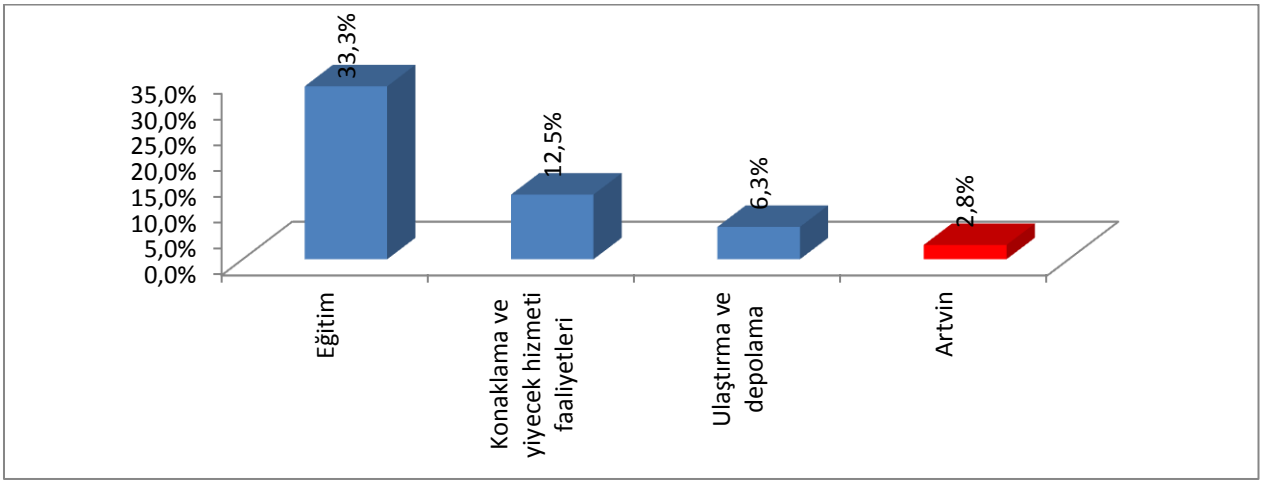

Kaynak: İPA 2016

ARTVİN ilinde Eğitim, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri ve Ulaştırma ve Depolama sektörlerindeki işyerlerinde part-time çalışma yapılmaktadır. Bu sektörlerden en fazla yüzde 33,3'lük ortalama ile part-time çalışan bulunmaktadır. Artvin ili genelinde bu oran yüzde 2,8 olarak gerçekleşmiştir.

Part-time çalışmalar, esnek bir çalışma şekli olup işgücü piyasasında kadınlar tarafından oldukça talep edilmektedir. Gerek ailevi yükümlülükler gerekse işgücü piyasasında işverenlerin kadın emeğinden sürekli olarak faydalanabilme yönündeki olumsuz algısı kadınları, part-time şeklinde istihdam biçimlerine yönlendirmektedir. Grafik 7'de part-time çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranları bulunmaktadır.

Şekil 7: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

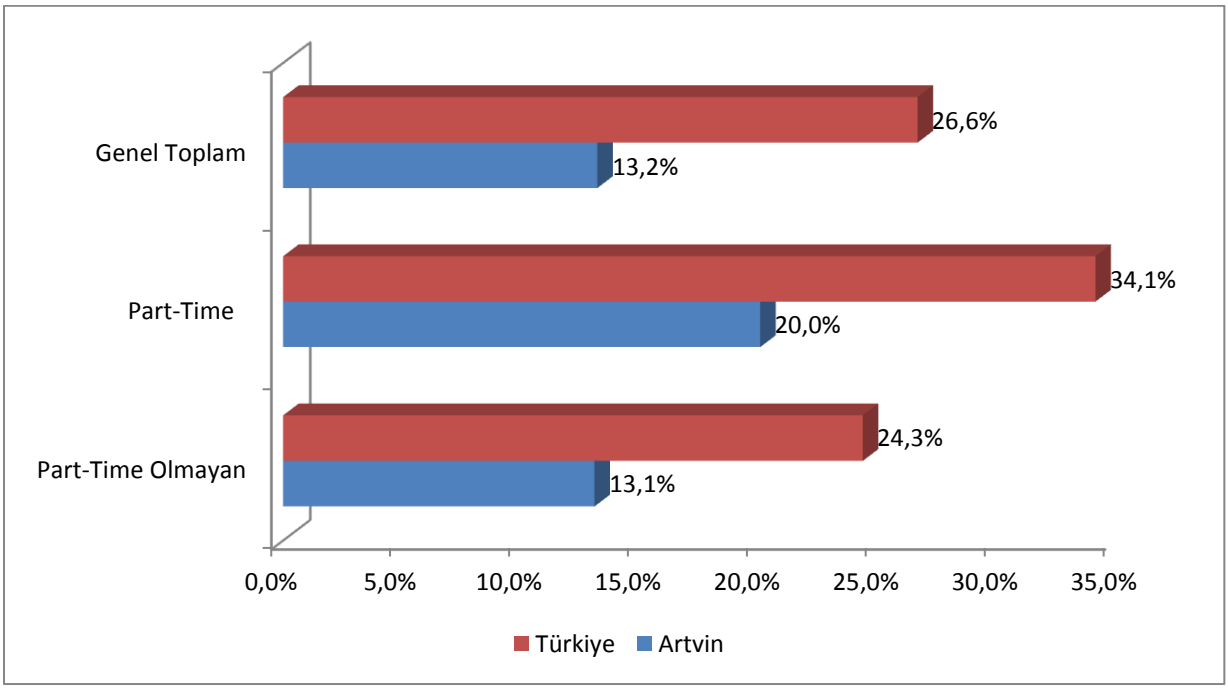

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların yüzde 26,6'sını kadınlar oluşturmaktayken Artvin ilinde bu oran yüzde 13,2 olarak gerçekleşmiştir. Part-time çalışma yapma durumlarına göre Artvin ili verileri incelendiğinde ise bu esnek çalışma şeklini kullanan işyerlerinde çalışanların içinde kadınların oranı yüzde 20,0 iken bu çalışma şeklini kullanmayan işyerlerindeki kadın çalışanların oranı yüzde 13,1 olarak tespit edilmiştir. Türkiye geneli verileri incelendiğinde part-time çalışma yapan işyerlerinde kadın çalışanların oranı yüzde 34,1 iken bu oran part-time çalışma yapmayan işyerlerinde yüzde 24,3'te kalmıştır.

Şekil 8: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

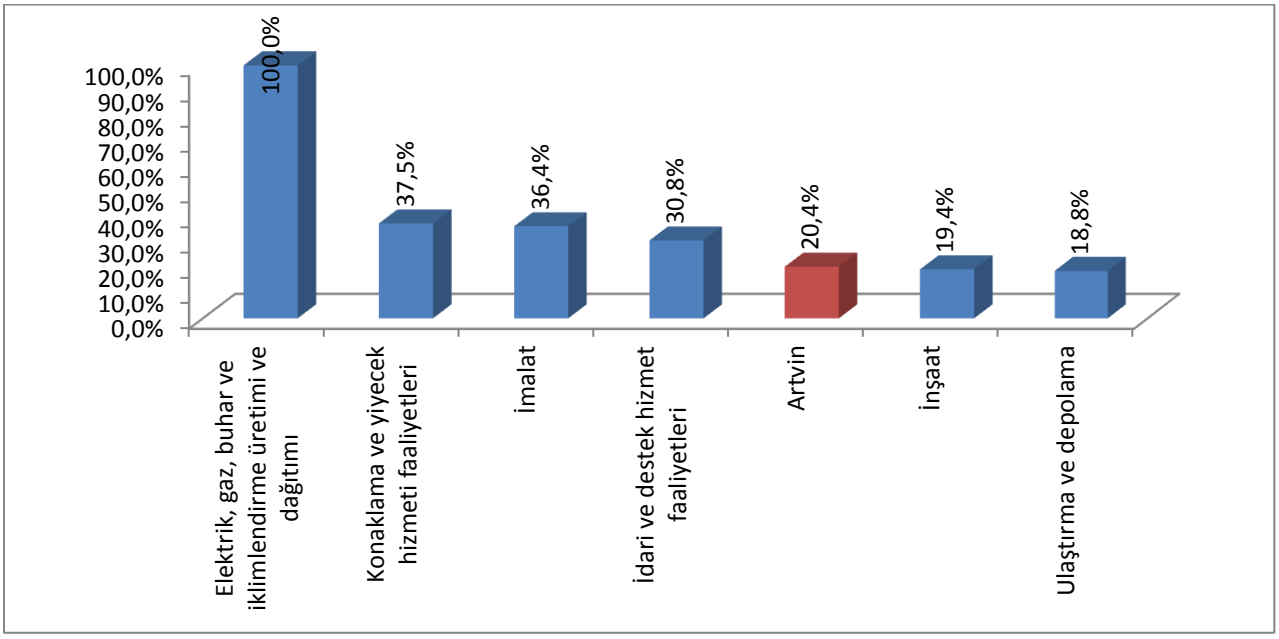

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde işyerlerinin yüzde 20,4'ünde vardiyalı çalışma mevcut olup bu oran 20+ istihdamlı işyerleri için Türkiye genelinde yüzde 51,5'tir. Artvin ilinde en fazla vardiyalı çalışma yapan işyeri Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe görünmektedir. Bu sektörde faaliyet gösteren 20+ istihdamlı tüm işyerlerinde vardiyalı çalışma söz konusudur. Ancak Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe işyeri sayısının diğer sektörlere göre az olması da bu oranın yüksek olmasına sebep olmaktadır. Ulaştırma ve depolama sektörü ise en az vardiyalı çalışma yapılan sektör olmuştur. Ulaştırma ve depolama sektöründe bu oranın düşük olmasının nedeni işgücünden gün içinde belirli saatlerde verim alınabilmesi olarak söylenebilir.

Artvin ili genelinde vardiyalı çalışma yapma oranının üstünde olan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri, İmalat, İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektörleri olmuştur.

Şekil 9: Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Kadın İstihdamı

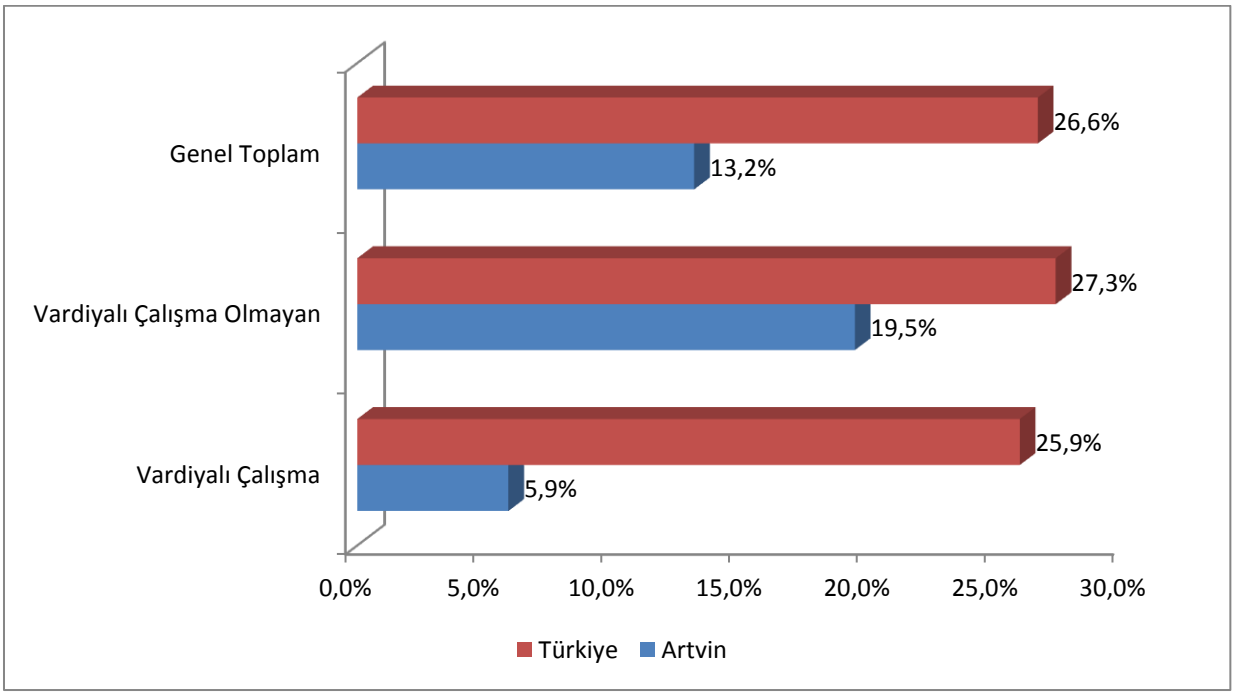

Kaynak: İPA 2016

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde özellikle gece çalışmalarında erkekler daha yoğun bir şekilde çalıştırılmaktadır. Kadın işçilerin gece vardiyasında çalışabilmesi mevzuat açısından da özel düzenlemelere tabidir. Yasal yükümlülükler ve ailevi sorumluluklar gibi sebeplerle vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde erkek işgücünün daha fazla çalışması beklendik bir durumdur. Gündüz vardiyalarında bu husus geçerli olmasa da genel olarak erkek işgücü tercihinde bir eğilim söz konusudur.

Şekil 9'da söz konusu eğilim göze çarpmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerleri için kadınların çalışma oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine kıyasla daha fazladır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 5,9'u kadın, yüzde 94,1'i ise erkeklerden oluşmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise kadınların çalışma oranı yüzde 19'5e yükselmektedir. Bu işyerlerinde de erkeklerin nihai olarak daha fazla oranda çalıştığı görülmektedir. Fakat bunun sebebi genel olarak Artvin ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların sadece yüzde 13,2'sinin kadınlardan oluşmasıdır.

Türkiye ortalamasında vardiyalı çalışma yapılan ve yapılmayan işyerlerindeki kadınların çalışma durumlarında belirgin bir fark bulunmamaktadır. Vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerindeki çalışanlarda kadınların oranı, vardiyalı çalışma yapılan işyerlerine göre sadece 1,5 puan bir farkla fazladır. Şekilden de görüldüğü üzere bu fark Artvin ilinde çok daha fazla belirgindir.

Şekil 10: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörlere Göre Dağılımı

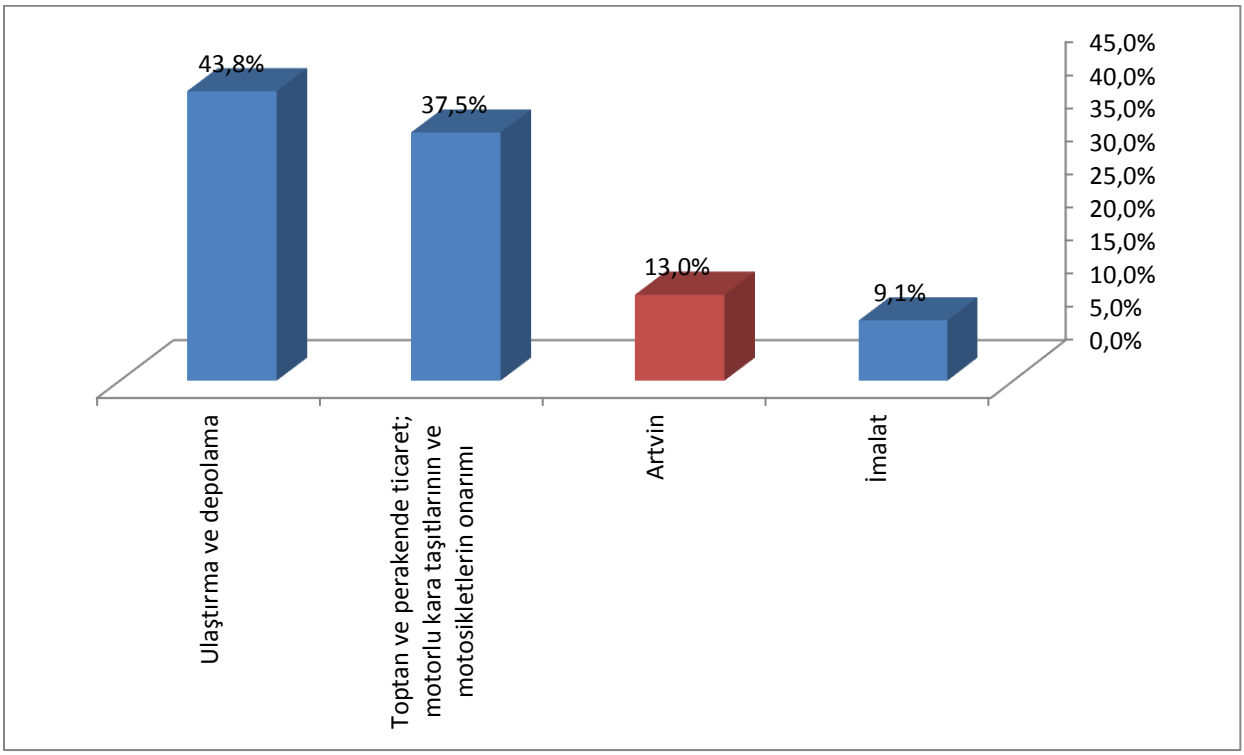

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde 17 sektörden 3 sektörde bulunan işyerleri ihracat yapmaktadır. Ulaştırma ve depolama sektöründe bulunan işyerlerinin yüzde 43,8'i ihracat yapmakta, ikinci sırada ise yüzde 37,5 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü bulunmaktadır. Bu iki sektör ihracat yapma oranı anlamında Artvin ili ortalamasına göre yüksek bir seviyededir. Türkiye genelinde 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 24,2'si ihracat yapmakta iken Artvin ilinde bu oran yüzde 13,0'dır. İmalat sektörü ise yüzde 9,1 ile Artvin ortalamasının altındadır.

Şekil 11: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanma Durumuna Göre Arama Kanallarının Dağılımı

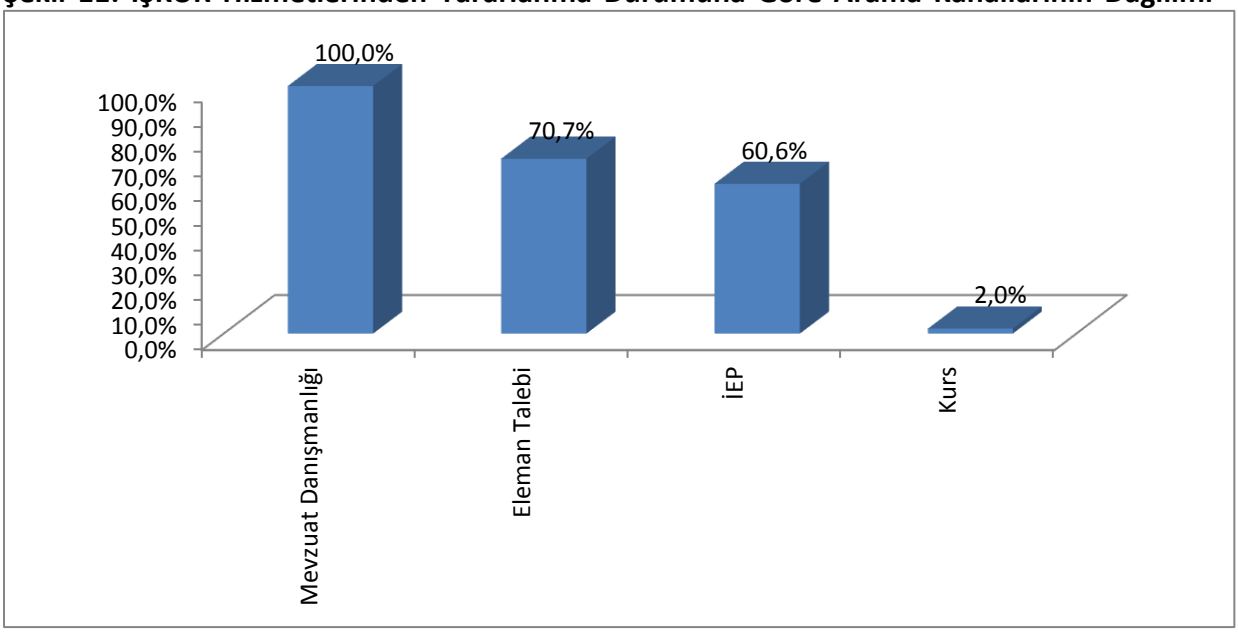

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 91,7'si İŞKUR hizmetlerinden faydalanmaktadır. Türkiye genelinde ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı yüzde 50,9 olarak gerçekleşerek, bu oran Artvin ili için Türkiye ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış olan bu işyerlerinin hepsi İŞKUR'dan Mevzuat Danışmanlığı noktasında hizmet almıştır. İkinci olarak yüzde 70,7'sii İŞKUR'dan eleman talebinde bulunmuşlardır. Özellikle son dönemlerde işverenlerin işbaşı eğitim programlarına olan ilgisi Artvin ilinde yüzde 60,6 oranında kendisini göstermiştir.

Şekil 12: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

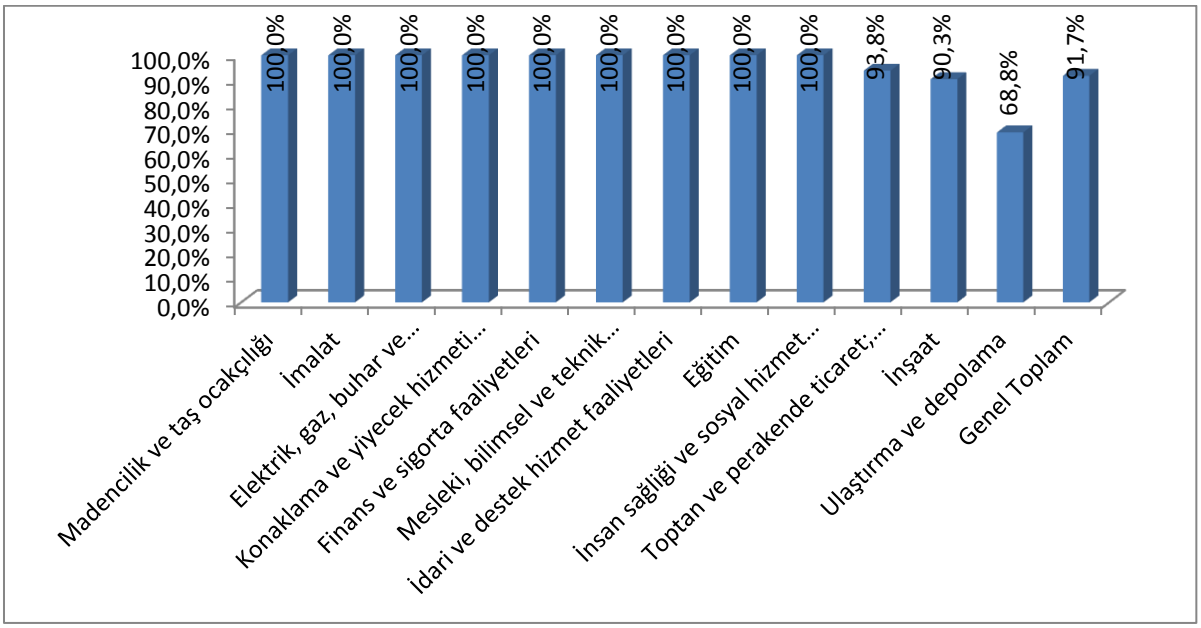

Kaynak: İPA 2016

Şekil 12'de ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları sektörler bazında gösterilmiştir. Artvin ilinde en az Ulaştırma ve Depolama sektöründe bulunan 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 68,8'i İŞKUR hizmetlerinden faydalanmışken İnşaat sektöründeki işyerlerinin yüzde 90,3'ü, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektöründeki işyerlerinin yüzde 93,8'i İşkur hizmetlerinden faydalanmıştır. Diğer sektörlerdeki 20+ istihdamlı işyerlerinin tamamı hizmetlerimizden faydalandığını beyan etmişlerdir.

Tablo 9: Sektörlere Göre İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranları

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	81,8%	81,8%	9,1%	100,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	75,0%	75,0%	0,0%	100,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	50,0%	50,0%	0,0%	100,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	61,5%	61,5%	7,7%	100,0%
Eğitim	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	73,3%	66,7%	0,0%	100,0%
İnşaat	71,4%	35,7%	0,0%	100,0%
Ulaştırma ve depolama	54,5%	90,9%	0,0%	100,0%
Genel Toplam	70,7%	60,6%	2,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilindeki sektörlerin İŞKUR'un hangi hizmetlerinden daha çok yararlandığı sorusunun cevabı yukarıdaki tablo 9'da yer almaktadır. Artvin ilindeki 12 sektördeki 20+ istihdamlı işyerlerinin hepsi mevzuat danışmanlığı hizmetinden faydalanmıştır. Madencilik ve taş ocakçılığı, Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, Eğitim, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinin tamamı eleman talebi hizmetinden faydalanmışken, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Eğitim sektörlerindeki işyerlerinin tamamı aynı zamanda İşbaşı Eğitim Programı hizmetinden de faydalanmıştır.

İşkur hizmetlerinden faydalanmada İmalat ve İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektörlerindeki 20+ istihdamlı işyerleri en az Kurs hizmetinden faydalanmıştır.

Şekil 13'te ise İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin vardiyalı çalışma, part-time çalışma ve ihracat yapma durumları Artvin ili ve Türkiye geneli karşılaştırması yapılarak incelenmiştir.

Şekil 13: İŞKUR Hizmetlerinden Yararlanan İşyerlerinin Durumu

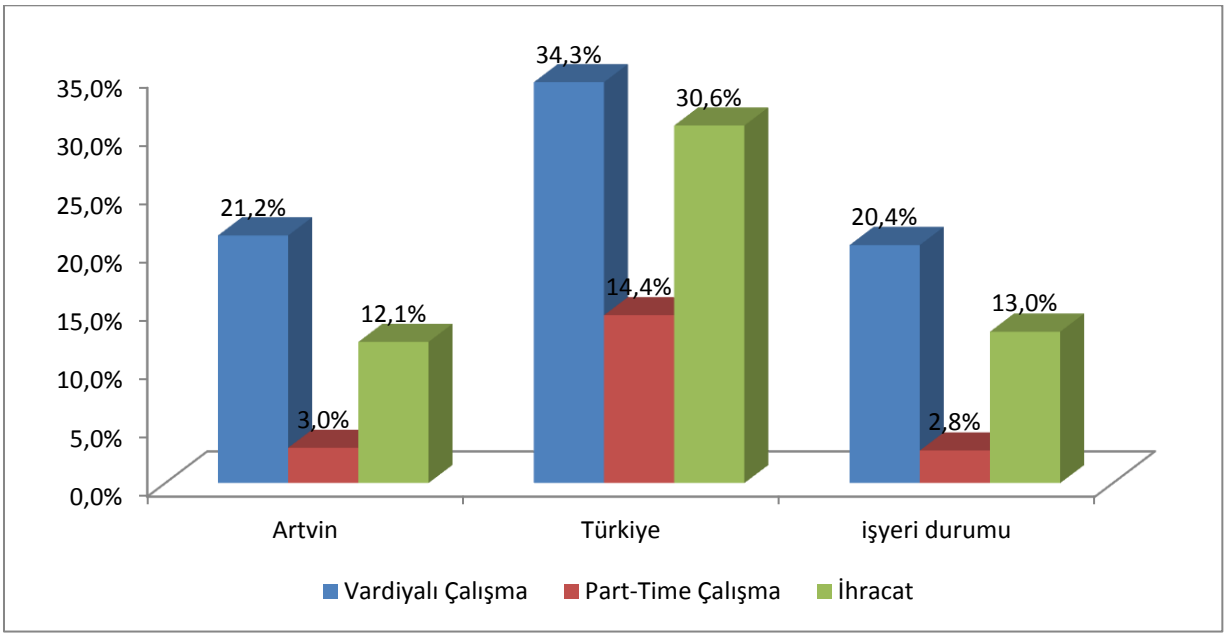

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 34,3'ü vardiyalı çalışma yapmaktadır. Artvin ilinde ise bu oran yüzde 21,2 olarak gerçekleşmiştir.

Bu farklar part-time çalışma yapılan işyerleri için de geçerlidir. Türkiye için yüzde 14,4 iken Artvin için bu oran yüzde 3,0'dır.

İhracat yapan işyerlerinde ise Türkiye'de İşkur hizmetlerinde faydalanma oranı yüzde 30,6 iken Artvin'de bu oran yüzde 12,1'dir.

Artvin ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerleri il geneline göre daha yüksek oranda vardiyalı çalışma ve ihracat yapmaktadır. Ancak part-time çalışanı olan işyeri oranı İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinde daha düşüktür.

Mevcut İstihdam

Artvin ilinde araştırma kapsamına dahil olan 20+ istihdamlı işyerlerinde çalışanların verileri Mevcut İstihdam başlığı altında incelenecektir.

Artvin ilinde 20+ istihdamlı işyerleri için toplam çalışan sayısı 4 bin 669 olarak tespit edilmiştir. Cinsiyet bağlamında ele alındığında ise 4 bin 054 çalışan erkeklerden, 615 çalışan ise kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 10: Sektörlere ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

Sektörler	Erkek	Kadın	Toplam
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1	2
İmalat	905	57	962
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	118	5	123
İnşaat	1.535	60	1.595
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	267	34	301
Ulaştırma ve depolama	369	27	396
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	108	26	134
Finans ve sigorta faaliyetleri	1	1	2
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	51	18	69
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	657	347	1.004
Eğitim	31	15	46
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	11	24	35
Genel Toplam	**4.054**	**615**	**4.669**

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre dağılımda ise; Artvin ilinde çalışanların önemli bir ağırlığı İnşaat sektöründe istihdam edilmektedir. Erkeklerde yüzde 37,9 oranında İnşaat sektöründe, kadınlarda ise yüzde 56,4 oranında İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe istihdam edilme durumu söz konusudur. Erkek ve kadınlarda geriye kalan yüzde 62,1'lik ve yüzde 43,6'lık oranlarda diğer sektörlerde çalışma durumu tespit edilmiştir. Toplam çalışan sayıları içinde ise İnşaat sektöründe çalışma oranı yüzde 34,2 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 14: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

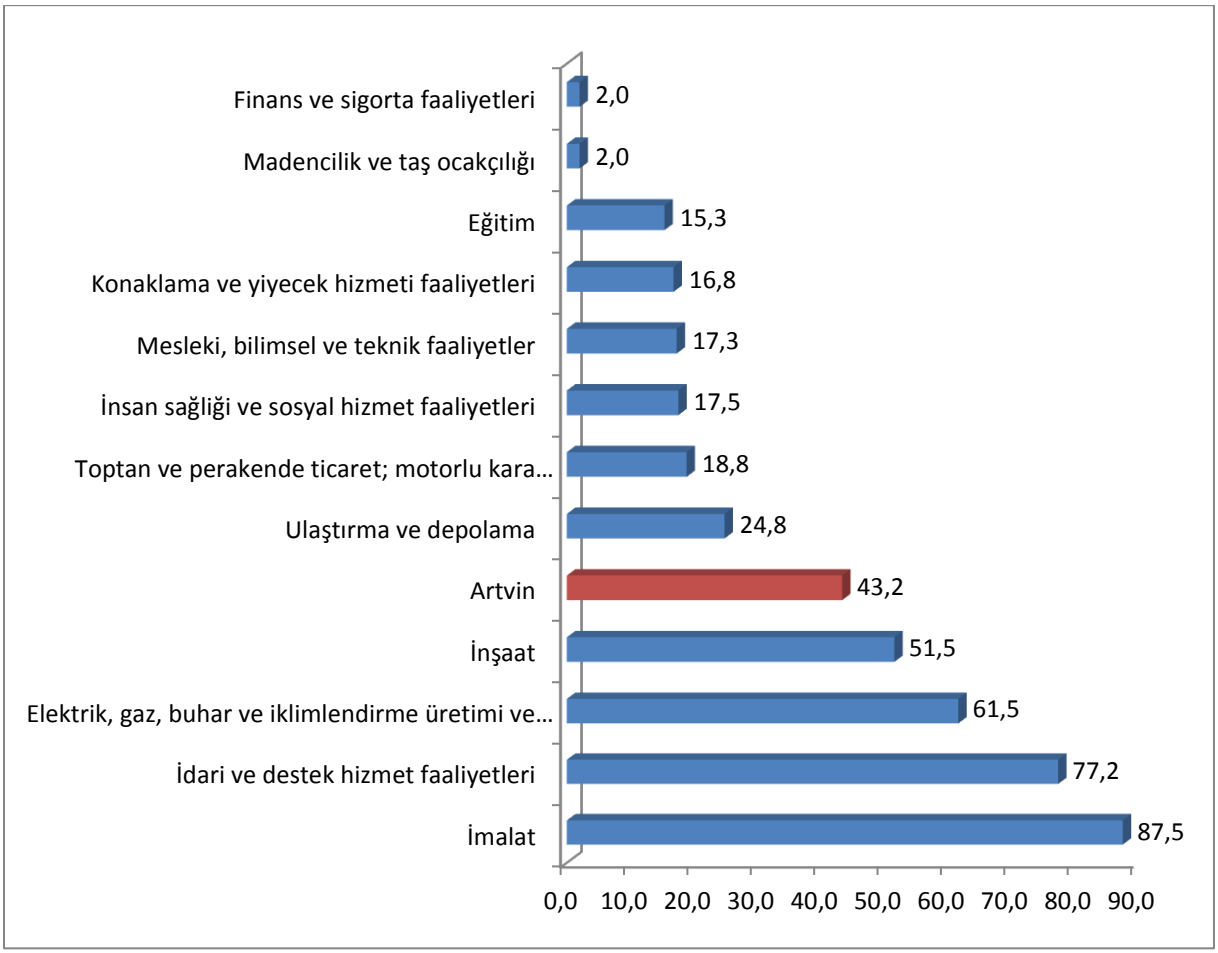

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 14'te Artvin ilinde bulunan 20+ istihdamlı işyerlerindeki ortalama çalışan sayıları gösterilmiştir. İl geneline bakıldığında her işyerinde ortalama olarak 43,2 kişi istihdam edilmektedir. Sektörler özelinde incelendiğinde; ortalama çalışan sayısı en fazla İmalat sektöründe bulunmaktadır. Bu sektördeki işyerlerinde ortalama 87,5; ikinci sırada bulunan İdari ve destek hizmet faaliyetleri sektöründe 77,2 kişi ve üçüncü sırada bulunan Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı sektöründe 61,5 kişi dördüncü sırada İnşaat sektöründe 51,5 kişi istihdam edilmektedir. Bu dört sektör il geneli ortalamasının üzerinde bulunmaktadır.

İl genelindeki çalışan sayıları, sektörlerden sonra meslek grubu bazında da tablo 11'deki veriler üzerinden değerlendirilebilir.

Tablo 11: Meslek Grupları ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayıları

Meslek Grubu	Erkek	Kadın	Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	161	194	355
Hizmet Ve Satış Elemanları	486	103	589
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	819	197	1.016
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	6	0	6
Profesyonel Meslek Mensupları	255	83	338
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	601	6	607
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	357	23	380
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	1.255	1	1.256
Genel Toplam	**4.054**	**615**	**4.669**

Kaynak: İPA 2016

Toplam çalışanların içerisinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda çalışanlar önemli bir oranda bulunmaktadır. Toplam çalışanların yüzde 26,9'u, erkek çalışanların yüzde 31,0'ı ve kadın çalışanların yüzde 0,2'si bu meslek grubunda bulunmaktadır. İkinci sırada ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler grubunda yer almakta ve yüzde 21,8 oranında çalışanı barındırmaktadır.

Çalışan sayısının en az olduğu meslek grubu ise Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları olmuştur. Artvin ilinin sosyo-ekonomik yapısında ve coğrafi konumu düşünüldüğünde bu sayının fazla çıkması beklenirdi ancak bu tablo okunurken Artvin ili düzeyinde 20 ve daha fazla istihdamı olan işyerleri araştırma kapsamına dahil olduğu göz önünde bulundurulmalıdır

Tablo 12: İşyeri Yaşına ve Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı

İşyeri Yaşı	Erkek	Kadın	Toplam
0-4	512	43	555
5-9	1.327	258	1.585
10-14	1.314	105	1.419
15-19	619	172	791
20-24	185	29	214
25+	97	8	105
Genel Toplam	**4.054**	**615**	**4.669**

Kaynak: İPA 2016

Tablo 12'de ise çalışanların istihdam edildiği işyerlerinin yaş bilgileri bulunmaktadır. 0-4 yaş arasında olan işyerlerinde çalışanların yüzde 7,0'ı kadınlardan oluşmaktayken, 5-9 yaş arasındaki işyerlerinde çalışanların içindeki kadınların oranı yüzde 42,0; 10-14 yaş için yüzde 17,1; 15-19 yaş için yüzde 28,0 olarak gerçekleşmiştir. 20-24 yaş arasında olan işyerlerinde kadınların oranı yüzde 4,7 ile önemli bir düşüş göstermekle birlikte 25+ yaş için yüzde 1,3 ile en düşük oran gerçekleşmiştir.

25 ve daha fazla yıldır faaliyet gösteren işyerlerinin toplam işyerleri içindeki oranı yüzde 5,6'dır. Bu işyerlerinde toplam çalışan oranın yüzde 2,2 olduğu görülmektedir. Bu bağlamda toplam çalışanların oranı iş yeri yaşı arttıkça azalmaktadır.

Tablo 13: En Fazla Çalışanı Olan Meslekler

Erkek	Kadın	Genel
Şoför-Yük Taşıma	Temizlik Görevlisi	Temizlik Görevlisi
Temizlik Görevlisi	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Şoför-Yük Taşıma
Beden İşçisi (Genel)	Büro Memuru (Genel)	Beden İşçisi (Genel)
Beden İşçisi (İnşaat)	Aşçı	Beden İşçisi (İnşaat)
İş Makineleri Operatörü	Ön Muhasebeci	İş Makineleri Operatörü
Tır-Çekici Şoförü	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı	Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Büro İşçisi	Büro Memuru (Genel)
Kamyon Şoförü	Sekreter	Tır-Çekici Şoförü
Güvenlik Görevlisi (Silahsız)	Muhasebeci	Güvenlik Görevlisi (Silahlı)
Elektrik Teknisyeni	Aşçı Yardımcısı	Güvenlik Görevlisi (Silahsız)

Kaynak: İPA 2016

Tablo 13'de ise Artvin ilinde cinsiyet bazında en fazla çalışılan meslekler görülmektedir. Temizlik Görevlisi mesleği kadınlarda ilk sıradayken, erkeklerde ikinci sırada yer almaktadır ancak genele baktığımızda ilk sırayı aldığı görülmektedir. Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (İnşaat) ve İş Makineleri Operatörü mesleklerinin erkeklerde ve genelde aynı sıralarda olduğu göze çarpmaktadır.

Toplam çalışanlar içinde en az istihdamı barındıran meslekler ise Güvenlik Görevlisi (Silahlı) ve Güvenlik Görevlisi (Silahsız) meslekleridir.

AÇIK İŞLER

Açık işler; işgücü piyasasında işverenlerin ihtiyaçlarını ortaya koyan, gerek meslek gerekse talep edilen beceri ve eğitim düzeyi bilgisini elde etmek suretiyle açılacak olan mesleki eğitim kursları, işverenlere verilmesi muhtemel teşvikler ve iş arayanları doğru mesleklere yöneltmek anlamında alınacak kararları etkileyen önemli verileri içermektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin bulunup bulunmadığı ve İşyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu başlık altında açık iş kapsamında derlenen veriler incelenecektir.

Şekil 15: Açık İşi Olan İşyeri Oranı

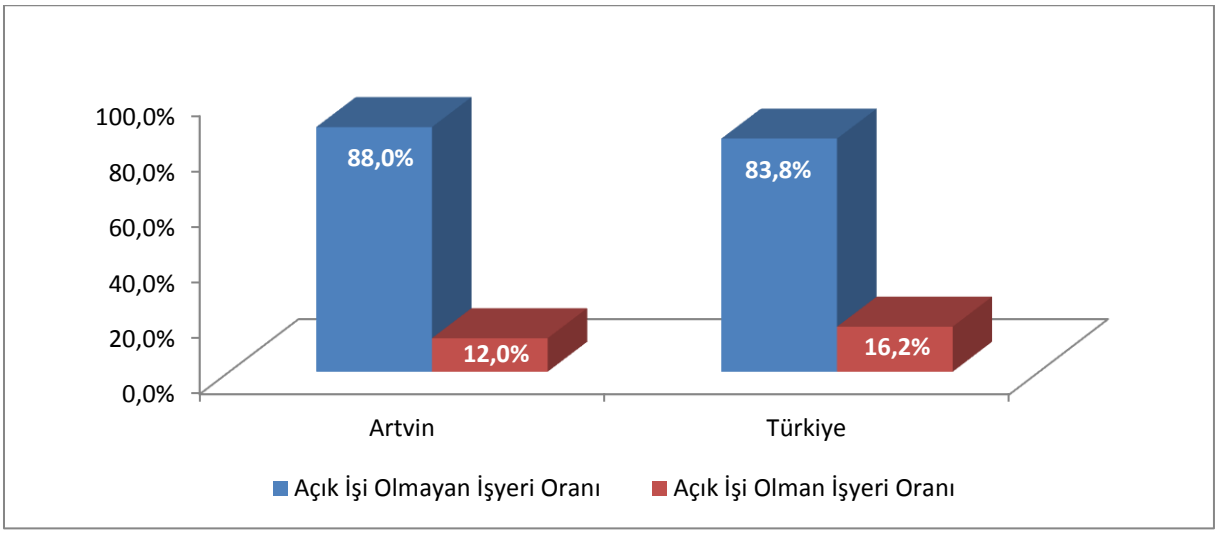

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinin yüzde 12,0'ında açık iş bulunmaktadır. Bu oran Türkiye ortalamasına göre düşük olup Türkiye geneli için açık işi olan işyeri oranı yüzde 16,2 olarak gerçekleşmiştir.

Artvin ilinde 95 işyerinden 35 kişilik açık iş tespit edilmiş olup, sektörlere göre açık iş sayıları tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 14: Sektörlere Göre Açık İş Sayısı

Sektörler	Toplam Açık İş Sayısı
İmalat	9
İnşaat	13
Toptan ve perakende ticaret	2
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8
Eğitim	1
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	2
Genel Toplam	**35**

Kaynak: İPA 2016

Artvin ili İşgücü Piyasası Araştırması sonucunda da Kurum verilerinde olduğu gibi İnşaat sektörünün açık işlerde önemli bir ağırlığının olduğu görülmektedir.35 kişilik açık işin yüzde 37,1'ine tekabül eden 13 kişilik kısmı İnşaat sektöründeki işverenlerden gelmiştir. Açık iş sayısının yoğun olduğu diğer sektörler ise İmalat ve Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleridir.

Tablo 15'te ise sektörler özelinde açık iş oranları ile ilgili sektördeki işyerlerinin açık iş verme oranları gösterilmiştir.

Tablo 15: Sektörlere Göre Açık İş Oranı ve Açık İşi Olan İşyeri Oranı

Sektörler	Açık İş Oranı	Açık İşi Olan İşyeri Oranı
İmalat	0,9%	27,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%
İnşaat	0,8%	9,7%
Toptan ve perakende ticaret	0,7%	6,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	5,6%	37,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%
Eğitim	2,1%	33,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	5,4%	100,0%
Artvin	0,7%	12,0%

Kaynak: İPA 2016

Açık iş oranı; açık iş sayısının, açık iş sayısı ve mevcut istihdam sayısının toplamına oranlanması suretiyle elde edilmektedir.

Tablo 15'ten de görüleceği üzere Artvin ilinde açık iş oranı yüzde 0,7 olarak tespit edilmiş olup, bu oran Artvin ilindeki 20+ istihdamlı işyerleri bağlamında her 99 kişilik dolu kadronun yanında yaklaşık 1 kişilik doldurulmayı bekleyen kadronun bulunduğu anlamına gelmektedir. Açık iş oranının en yüksek olduğu sektör ise yüzde 5,6 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü olarak tespit edilmiştir.

Açık iş verme oranında ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü işyerlerinin tamamı eleman ihtiyacı olduğunu söylemişlerdir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörünü yüzde 37,5 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve yüzde 33,3 ile Eğitim sektörü takip etmektedir.

Şekil 16: TGÇM Durumuna Göre Açık İş Oranları

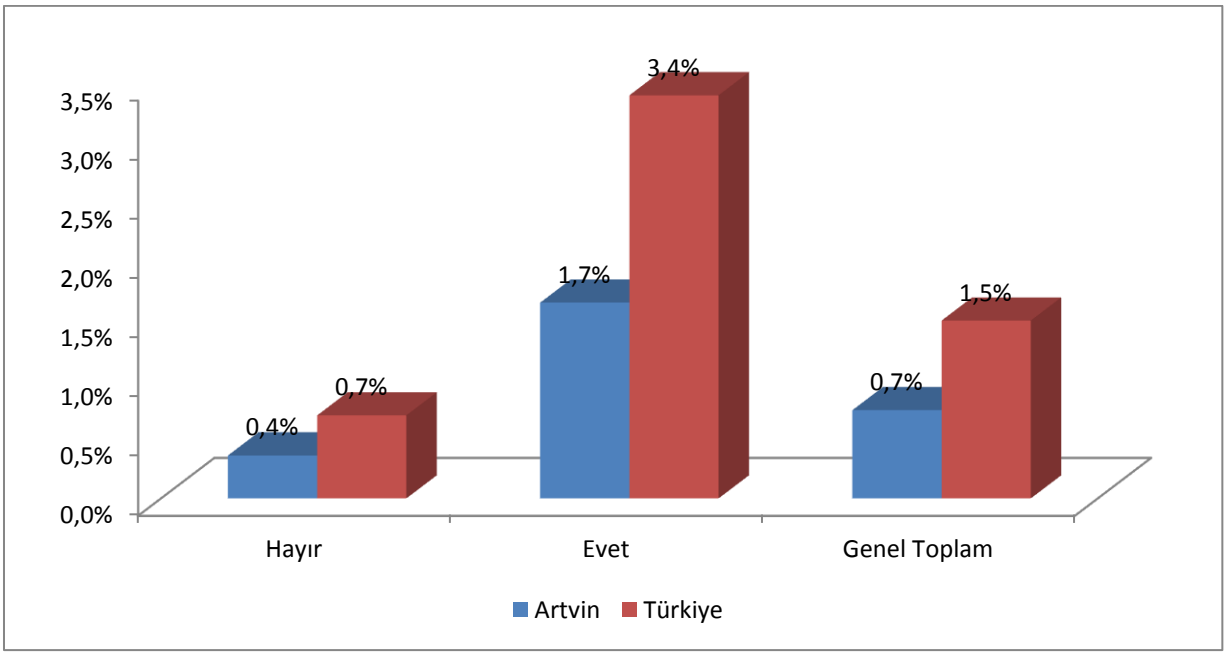

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde ihtiyaç duydukları mesleklerin temininde güçlük çektiğini bildiren işyerlerinin açık iş oranı yüzde 1,7; teminde güçlük çekmeyen işyerlerinin açık iş oranı ise yüzde 0,4 olarak gerçekleşmiştir. Artvin ilinin bu oranları Türkiye ortalamasının altında kalmıştır. Teminde güçlük çeken işyerlerinde doldurulmayı bekleyen boş pozisyonların daha çok olması doğaldır. İşverenlerin ihtiyaç duydukları alanlarda talep ettiği personeli muhtelif nedenlerle istihdam edememesi bir anlamda söz konusu kadronun boş kalması anlamına gelecektir.

Şekil 17: İhracat, Part Time Çalışma, Vardiyalı Çalışma Yapma Durumuna Göre Açık İş Oranları

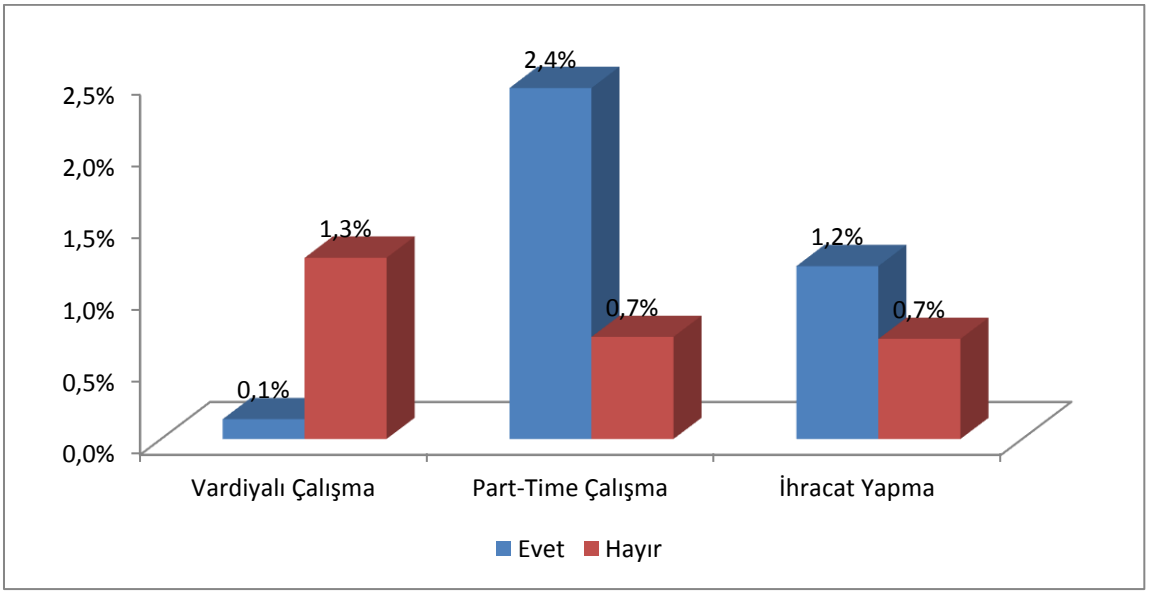

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde vardiyalı çalışma yapan 20+ istihdamlı işyerlerinin açık iş oranı yüzde 0,1, vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 1,3 olarak tespit edilmiştir. Part-time çalışma yapılan işyerlerinde ise açık iş oranı yüzde 2,4, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,7'dir. İhracat yapılan işyerlerinde de açık iş oranı yüzde 1,2, yapılmayan işyerlerinde ise yüzde 0,7 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 18: Açık İşlerde Cinsiyet Tercihi

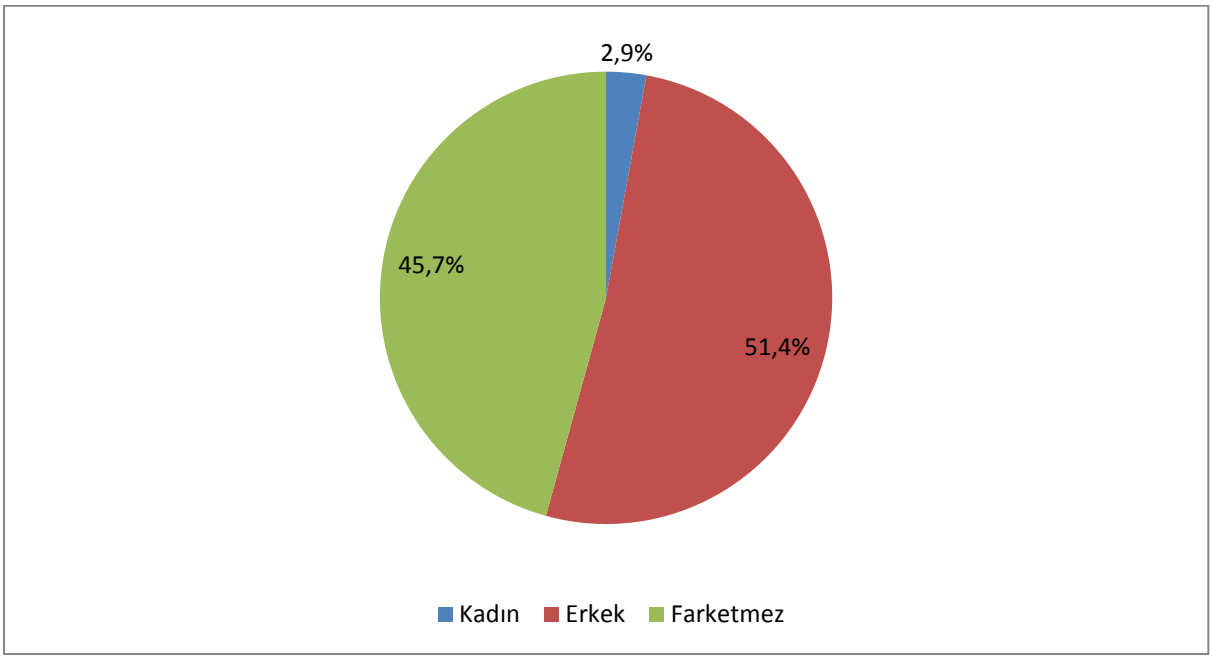

Kaynak: İPA 2016

Yukarıdaki şekil 18'de ise Artvin ilinde araştırma sonucunda elde edilen açık işlerde işverenlerin cinsiyet tercihleri gösterilmektedir. Açık işlerin yüzde 51,4'ünde işverenlerin erkek işgücü talebi ortaya çıkmaktadır. Kadın işgücü istihdam etme eğilimi ise oldukça düşük düzeyde kalmış ve bu oran yüzde 2,9 olarak tespit edilmiştir. İşverenler açık işlerinde yüzde 45,7 oranında belli bir cinsiyet tercihinde bulunmamışlardır. Bu oranlar işverenlerin tercihini analiz etmek anlamında tek başına yeterli olmamaktadır. Zira açık işlerde daha çok hangi meslekte ve hangi beceri düzeyinde talebin olduğu cinsiyet analizinde özellikle gerekli görülmektedir.

Şekil 19: Açık İşlerin Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

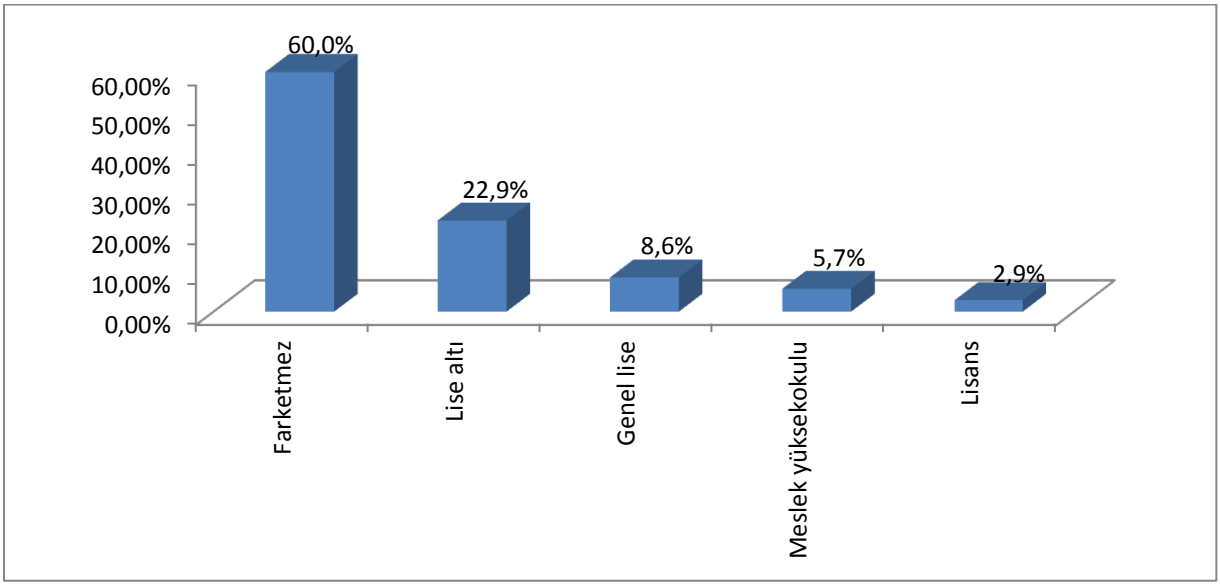

Kaynak: İPA 2016

İşverenlerin ihtiyaç duyduğu ve muhtelif açık iş arama kanallarını kullanarak işgücü talebini ilettikleri açık işlerinde asgari eğitim düzeyi de önemli bir tarafı oluşturmaktadır.

Artvin ilindeki açık işlerin yüzde 60,0'ında işverenler eğitim düzeyini farketmez olarak tercih etmiştir. En fazla oranda ikinci sırada bulunan eğitim düzeyi ise lise altı seviyesi olarak görülmektedir.

Şekil 20: Açık İşlerin Cinsiyet ve Eğitim Düzeyine Göre Dağılımı

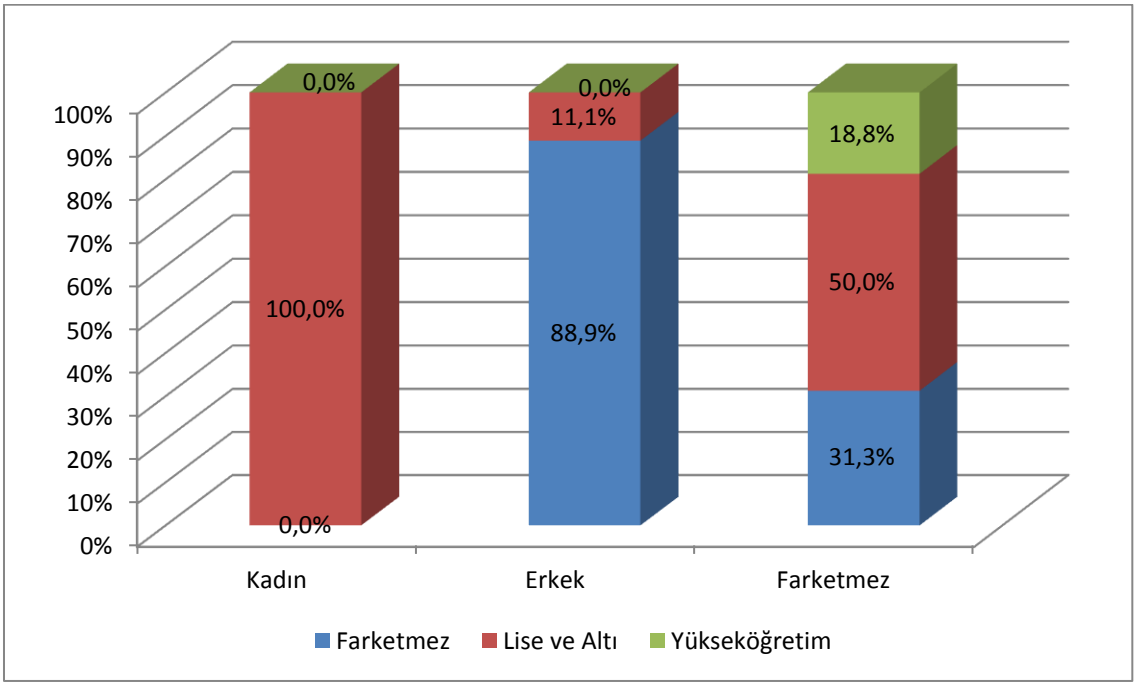

Kaynak: İPA 2016

Şekil 20'de görüleceği üzere lise ve altı ve farketmez seviyesi genel olarak ağırlıkta talep edilmiştir. Kadın ve erkek işgücü talebi için bir değerlendirme yapılacak olursa; kadın açık işi olan işverenlerin tamamı lise ve altı seviyesinde işgücü talep edilmiş, ayrıca yükseköğretim ve farketmez seviyesinde kadın işgücü için bir talepte bulunulmamıştır.

Grafikte öne çıkan bir diğer husus da; cinsiyet tercihinde bulunulan açık işlerdeki yükseköğretim tercihi bulunmazken, herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayarak verilen açık işlerde yükseköğretim seviyesindeki işgücü talepleri yüzde 18,8 oranında bulunmaktadır. Zira bu eğilimin nedeni, eğitimli işgücünün talep edildiği sektör ve mesleklerdeki "beyaz yakalı" istihdamı ön plana çıkmasıyla işgücü talebinde cinsiyet tercihinin eğitim tercihinin yanında çok bir anlam ifade etmemesi olarak söylenebilir.

Açık işlerdeki eğitim talepleri cinsiyete göre farklılaşabildiği gibi sektörel düzeyde de birtakım hususları öne çıkarmaktadır. Bazı sektörlerde yüksek düzeyde bir eğitim talebinde bulunulmaktayken bazılarında da işverenler nezdinde herhangi bir eğitim düzeyi talebinde bile bulunulması önem ifade etmemektedir. Tablo 16'da Artvin ilinde araştırma kapsamına giren 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerde sektörlere göre talep edilmiş olan eğitim düzeylerine ait veriler bulunmaktadır.

Tablo 16: Açık İşlerde Sektörlere Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Sektörler	Farketmez	Lise ve Altı	Yükseköğretim
İmalat	66,7%	11,1%	22,2%
İnşaat	61,5%	38,5%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret	0,0%	100,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	62,5%	37,5%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%
Genel Toplam	60,0%	31,4%	8,6%

Kaynak: İPA 2016

İşyerlerinden alınan açık işlerin tamamı için farketmez seviyesinde talep verilen sadece Eğitim sektörüdür. İmalat, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, İnşaat sektörlerinde ise eğitim tercihlerinde farketmez seçeneğini diğer eğitim tercihlerine göre en çok tercih eden sektörlerdir. Tamamen lise ve altı seviyesinde açık iş verilen sektörler ise Toptan ve Perakende Ticaret sektörü olmuştur. Sadece İmalat sektöründe yüzde 22,2, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise yüzde 50,0 ile açık işlerde eğitim tercihinde Yükseköğretim tercihi yapılmıştır.

Şekil 21: Açık İşlerin Arama Süresine Göre Dağılımı

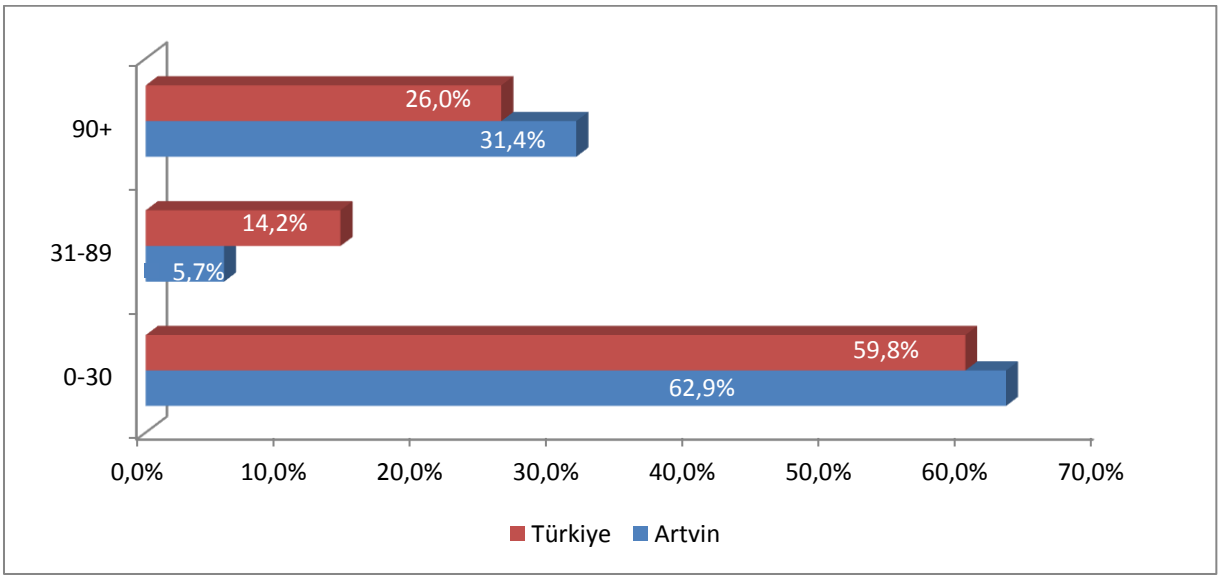

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama sürelerine göre dağılımı incelendiğinde; Artvin ilinde açık işlerin yüzde 62,9'u 0-30 gün arasında aranmaktadır. Bu oran Türkiye geneline göre daha yüksek tespit edilmiştir. 31-89 gün arasında aranan açık işlerin oranı ise yüzde 5,7'dir. Bu oran ise Türkiye geneline göre düşük gerçekleşmiştir. 90 ve daha fazla günde aranan açık işlerin oranına bakıldığında bu sefer Artvin'de gerçekleşen oran Türkiye geneline göre yüksektir. Yani Artvin'de açık işlerin Türkiye geneline göre daha uzun sürede karşılandığı söylenebilir.

Tablo 17: Açık İş Arama Süresinin Cinsiyete Göre Dağılımı

Açık İş Arama Süresi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
0-30	100,0%	77,8%	43,8%	62,9%
31-89	0,0%	0,0%	12,5%	5,7%
90+	0,0%	22,2%	43,8%	31,4%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin arama süresi cinsiyet bazında değerlendirilebilir. Kadın işgücü tercihinde bulunulmuş olan açık işlerde arama süresinde 0-30 gün yüzde 100 oranında gerçekleşmiştir. Erkek işgücü taleplerinde ise bu oran yüzde 77,8 olarak tespit edilmiştir. Kadınlarda ve erkeklerde 31-89 gün arasında açık iş arama süresi bulunmazken, farketmez seçeneği yüzde 12,5 olarak gerçekleşmiştir. 90 gün ve daha fazla süredir aranan açık işlerde kadınlarda açık iş süresi

bulunmazken erkeklerde bu oran yüzde 22,2'dir. Fakat en yüksek oranda herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmamış açık işlerde, yüzde 43,8 oranında gerçekleşmiştir.

Şekil 22: Açık İşlerin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

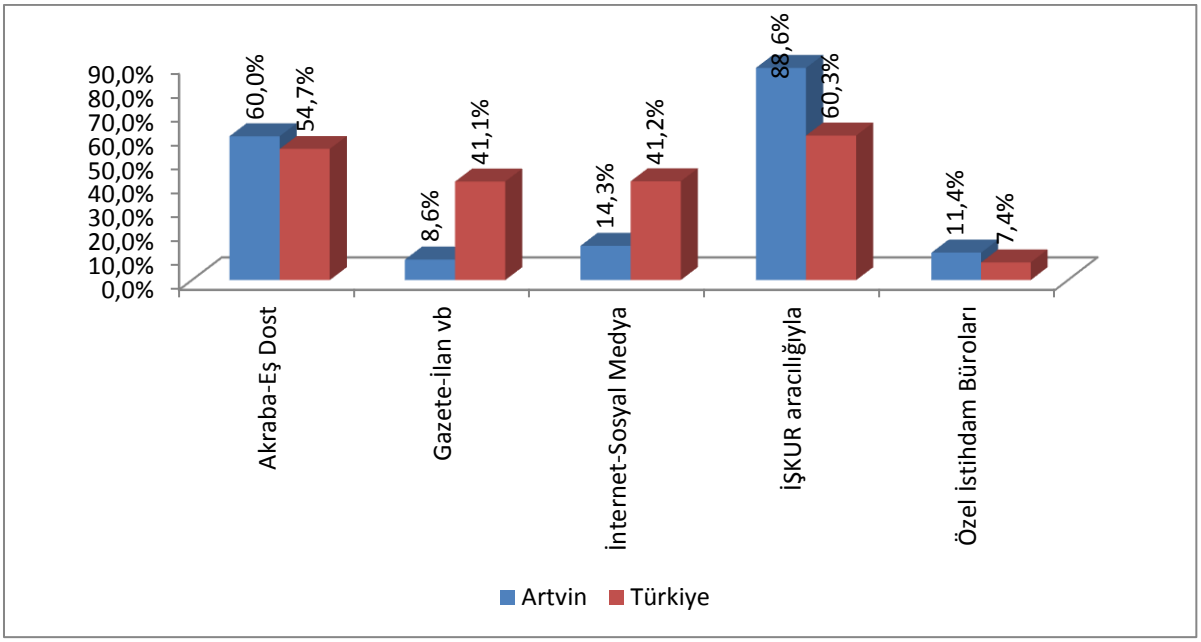

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerin hangi arama kanalı ile işgücü piyasasına sunulduğu da özellikle İŞKUR için önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Piyasadaki açık işlerin Kuruma kazandırılması yoluyla daha çok kişiyi işe yerleştirmek için hangi beceri ve eğitim düzeylerinin talep edildiğinin bilinmesi açılacak olan aktif işgücü programlarının etkinliği açısından önem arz etmektedir.

Şekil 22'de Artvin ili ve Türkiye genelinde karşılaştırmalı olarak açık işlerin arama kanalına göre dağılımı mevcuttur. Artvin ilinde 20+ istihdamlı işyerlerinden alınan açık işlerin yüzde 88,6 gibi büyük bir oranı İŞKUR'a verilmiştir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 60,3 olarak gerçekleşmiştir. Artvin ilinde işverenler daha sonra Akraba-eş dost arama kanalını kullanmıştır. gazete-ilan vb. ve İnternet-sosyal medya arama kanalları da yakın oranlarda gerçekleşmiştir. İŞKUR aracılığı ile ve Akraba-eş dost kanalı için Türkiye gerçekleşmelerine göre Artvin'de daha yüksek bir oranda olduğu görülmektedir. Gazete-ilan vb. ve İnternet-sosyal ve Özel istihdam bürolarının iş arama kanalı olarak kullanılması Artvin'de Türkiye geneline göre daha düşük çıkmıştır.

Tablo 18: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyleri ve Arama Kanalları İlişkisi

Eğitim Düzeyi/Arama Kanalları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Lise altı	62,5%	0,0%	62,5%	100,0%	0,0%
Genel lise	33,3%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lisans	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Farketmez	61,9%	14,3%	0,0%	95,2%	14,3%
Genel Toplam	60,0%	8,6%	14,3%	88,6%	11,4%

Kaynak: İPA 2016

Lise altı ve Genel Lise mezunlarında talep verilen açık işlerde gazete-ilan, özel istihdam büroları hiç kullanılmazken, lise altında ve genel lisede yüzde 100 gibi yüksek oranlarda İŞKUR kullanılıyorken, yine lise altında yüzde 62,5 oranında akraba-eş dost kanalları kullanılmıştır. Meslek yüksekokulu ve Lisans mezunu talebi verenlerin tamamı akraba-eş dost seçeneğini kullanmış diğer arama kanallarının hiçbirini kullanmadıklarını ifade etmişlerdir. Herhangi bir eğitim seviyesi tercihinde bulunulmayan açık işler için işverenler çoğunlukla İŞKUR'u arama kanalı olarak kullanmaktayken İnternet-sosyal Medya kanalı hiç tercih edilmemiştir.

Şekil 23'te ise İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işverenlerin açık işlerindeki arama kanallarının dağılımı incelenecektir.

Şekil 23: Hizmetlerden Yararlananların Arama Kanallarının Dağılımı

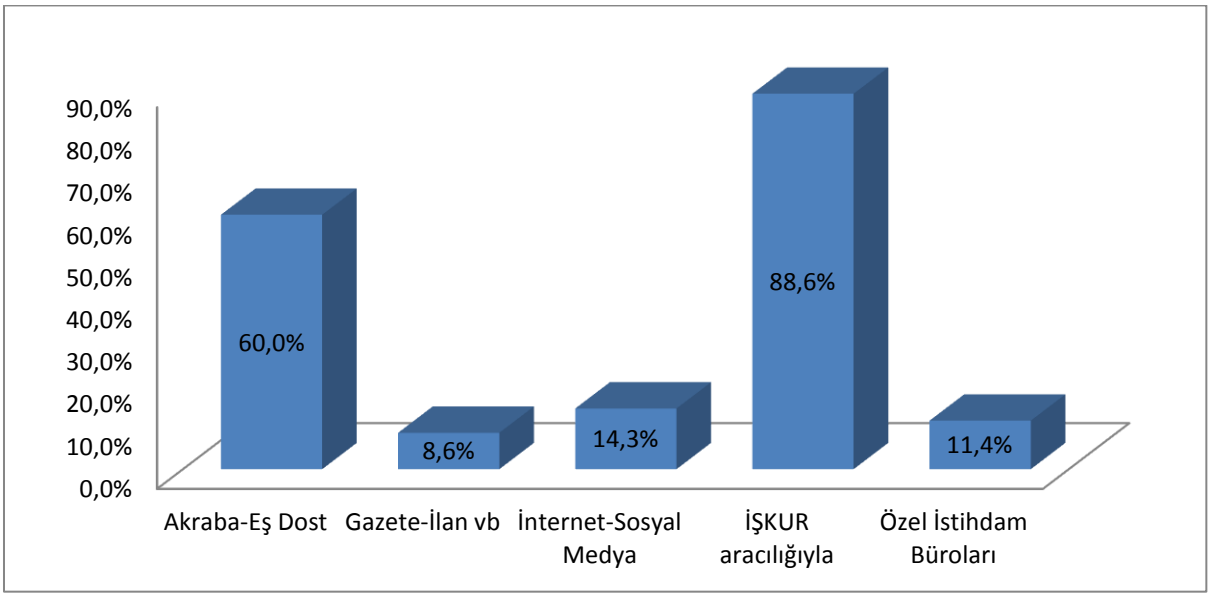

Kaynak: İPA 2016

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde yüzde 88,6 gibi önemli bir oranda İŞKUR'un arama kanalı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. İkinci olarak en fazla akraba-eş dost seçeneğini yüzde 60,0 oranında kullandıkları görülmektedir. İnternet-sosyal medya yüzde 14,3, Özel istihdam büroları yüzde 11,4 ve gazete-ilan vb arama kanalı da yüzde 8,6 olarak kullanılmıştır.

Tablo 19: Arama Kanallarından İstenen Becerilerin Sıralaması

Beceriler	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	1	2	3	1	2	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	2	1	*	2	1	2
İletişim ve İfade Yeteneği	3	*	1	3	3	3
Takım Çalışması	4	*	*	4	*	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	5	*	2	5	*	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	9	*	*	6	*	6
Bilgisayar kullanımı	6	*	*	*	*	7
Proje Tabanlı Çalışma	8	*	*	7	*	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	7	*	*	*	*	9
Genel Toplam	**114**	**15**	**30**	**168**	**21**	**189**

Kaynak: İPA 2016

Açık işlerde talep edilen asgari eğitim seviyesinden sonra işverenlerin istihdam etmeyi düşündüğü işgücünde aranılan beceriler de planlanacak politikalar için stratejik alanı oluşturmaktadır.

Artvin ilinde genel olarak açık işlerde istenen becerilerde ilk sırada Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi gelmektedir. İkinci sırada ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve daha sonra İletişim ve İfade Yeteneği, Takım Çalışması, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Satış ve Pazarlama becerisi Bilgisayar Kullanımı, Proje Tabanlı Çalışma ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) gelmektedir.

Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe sadece gazete-ilan vb. ve özel istihdam büroları arama kanalı için ilk sırada değil ikinci sırada, elemanlarını internet ve sosyal medyadan arayanlar için üçüncü sıradadır.

İŞKUR üzerinden piyasaya sunulan açık işlerde ise Bilgisayar kullanımı ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerisi dışında bütün beceriler talep edilmektedir.

Tablo 20: Meslek Gruplarına Göre Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Açık İş Sayısı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	2
Hizmet Ve Satış Elemanları	8
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	4
Profesyonel Meslek Mensupları	2
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	9
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	10
Genel Toplam	**35**

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; açık iş en fazla Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda olduğu tespit edilmiş olup bu gruptaki açık iş sayısının toplam açık iş sayısı içindeki oranı yüzde 28,6'dır. İkinci sırada ise yüzde 25,7 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu bulunmaktadır.

Açık sayısının yanında daha çok açık iş oranları önemlidir. Tablo 21'de meslek gruplarına göre açık iş oranları bulunmaktadır.

Artvin ili için tespit edilen yüzde 0,7 açık iş oranı meslek grupları bazında da değerlendirildiğinde açık iş oranının en yüksek oranda yüzde 1,5 ile Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda olduğu görülmektedir. Daha sonra ise sırayla Hizmet ve Satış Elemanları ile Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar gelmektedir.

Tablo 21: Meslek Gruplarına göre Açık İş Oranları

Meslek Grupları	Açık İş Oranı
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,6%
Hizmet Ve Satış Elemanları	1,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,6%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,8%
Genel Toplam	0,7%

Kaynak: İPA 2016

İl geneli açık iş oranının altında bulunan meslek grupları ise Profesyonel Meslek Mensupları, Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerdir.

Tablo 22: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyet Göre Dağılımı

Meslek Grubu	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	12,5%	5,7%
Hizmet Ve Satış Elemanları	100,0%	11,1%	31,3%	22,9%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	16,7%	6,3%	11,4%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	12,5%	5,7%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	16,7%	37,5%	25,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	55,6%	0,0%	28,6%
Genel Toplam	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**	**100,00%**

Kaynak: İPA 2016

Artvin'de sadece Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubundaki işverenlerin hepsi kadın işgücü tercihinde bulunduklarını beyan etmişlerdir. Erkek işgücü taleplerinin ise Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunda daha fazla olduğu görülmektedir. Örneğin açık işlerinde yüzde 55,6 oranında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar; yüzde 16,7 oranında Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Nitelik Gerektirmeyen Meslekler; yüzde 11,1 oranında Hizmet Ve Satış Elemanları erkek işgücü talebinde bulunduklarını ifade etmişlerdir.

Ayrıca yukarıdaki tabloda görülen oranlardan farklı olarak Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubu, herhangi bir cinsiyet tercihinde en fazla oranda bulunmayan bir alan olmuştur. Zira bu meslek grubundaki açık işlerin yüzde 37,5'inde işverenler "farketmez" seçeneğini tercih etmişlerdir.

Tablo 23: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Beceri Düzeyi

Beceriler	Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	Hizmet Ve Satış Elemanları	Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	Profesyonel Meslek Mensupları	Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	3	2	4	4	1	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	*	1	6	2	3	2	2
İletişim ve İfade Yeteneği	*	3	1	1	2	*	3
Takım Çalışması	*	4	5		5	4	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	*	*	3	3	4	*	5
Satış ve Pazarlama Becerisi	*	5	2	*	*	*	6
Bilgisayar kullanımı	1	*	*	*	*	*	7
Proje Tabanlı Çalışma	*	*	*	*	6	3	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	2	*	*	*	*	*	9

Tablo 23'te ise meslek gruplarında talep edilen beceriler öncelik sıralamasına göre sıralanmıştır. Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar için ilk sırada Bilgisayar Kullanımı, ikinci sırada Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) gelmiştir. Daha sonra ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ön plana çıkmıştır.

Hizmet ve Satış Elemanları için ise ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, daha sonra Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi daha sonra da İletişim ve İfade Yeteneği önemlidir.

Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde İletişim ve İfade Yeteneği, Satış ve Pazarlama Becerisi ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme ön plana çıkmıştır.

Profesyonel Meslek Mensupları grubunda ise İletişim ve İfade Yeteneği, Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme becerisinin talep edildiği görülmektedir.

Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek gruplarında ilk öncelik olan Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe değişmemektedir.

Tablo 24: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grupları	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	37,5%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	25,0%	0,0%	25,0%	100,0%	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	50,0%	0,0%	50,0%	50,0%	50,0%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	66,7%	33,3%	33,3%	100,0%	33,3%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	80,0%	0,0%	0,0%	90,0%	0,0%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre açık işlerin aranma kanalları değerlendirilecek olursa; İŞKUR'un en yüksek oranda kullanıldığı meslek grupları Hizmet Ve Satış Elemanları, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar olmuştur. Bu meslek gruplarındaki açık işlerin yüzde 100,0'ı İŞKUR aracılığıyla işgücü piyasasına sunulmuştur.

Bu tabloda öne çıkan bir diğer husus arama kanalları içinde meslek grupları bazında en yüksek oranda kullanılan iki arama kanalı mevcuttur. Bunlardan birisi İŞKUR diğeri de Akraba- Eş Dost kanalıdır. Akraba- Eş Dost kanalının en çok kullanıldığı meslek grubu ise Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Bu meslek grubunda açık işlerin yüzde 100,0'ü Akraba- Eş Dost kanalına iletilmiştir.

Tablo 25: En Fazla Açık İş Olan Meslekler ve Bu Mesleklerden İstenen Beceri Sıralaması

Meslekler	Satış ve Pazarlama Becerisi	Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	Bilgisayar kullanımı	Proje Tabanlı Çalışma	Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	Takım Çalışması	İletişim ve İfade Yeteneği
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	*	*	*	3	1	*	*	2	4
Kamyon Şoförü	*	*	*	*	1	*	*	2	*
Garson (Servis Elemanı)	*	2	*	3	4	*	*	1	*
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	*	*	*	4	1	*	*	2	3
Aşçı	*	*	*	*	1	*	*	2	*
Ön Muhasebeci	*	*	*	*	3	1	2	*	*
Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)		1	2	*	3	*	*	*	*
Ekmek Satış Elemanı	2	1	*	3	*	*	*	*	*
Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	1	2	3	*	*	*	*	*	*
Depo Görevlisi (Gıda)	1	2	3	*	*	*	*	*	*

Kaynak: İPA 2016

"*" bu hücrelerde veri olmadığını ifade etmektedir.

.

Tablo 25'te Artvin ilinde açık işi olan meslekler özelinde talep edilen becerilerin öncelik sıralaması bulunmaktadır. Örneğin Ahşap Mobilya İmalat Ustası mesleğinde becerilerdeki öncelik Proje Tabanlı Çalışma yer almaktadır. Garson (Servis Elemanı) mesleğinde ise talep edilen becerilerin başında Takım Çalışması gelmektedir. Ön Muhasebeci mesleği için ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerisi talep edilmiştir.

Tablo 26: Cinsiyet Bazında En Çok Açık İş Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Genel Toplam
Ekmek Satış Elemanı	Kamyon Şoförü	Ahşap Mobilya İmalat Ustası
*	Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	Kamyon Şoförü
*	Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü
*	Garson (Servis Elemanı)	Garson (Servis Elemanı)
*	Depo Görevlisi (Gıda)	Aşçı
*	Şoför (Yolcu Taşıma)	Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri)
*	Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek)	Ön Muhasebeci
*	Bulaşıkçı (Stevard)	Şoför (Yolcu Taşıma)
*	*	Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)
*	*	Depo Görevlisi (Gıda)

Kaynak: İPA 2016
"*" bu hücrelerde veri olmadığını ifade etmektedir.

Artvin ilinde en fazla açık iş olan meslekler; Ahşap Mobilya İmalat Ustası, Kamyon Şoförü, Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Aşçı, Oto Bakım-Onarımcısı (Oto Mekanikeri), Ön Muhasebeci, Şoför (Yolcu Taşıma), Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik) ve Depo Görevlisi (Gıda) meslekleridir. İşverenlerin açık işlerinde kadın işgücü tercihinde bulundukları en fazla açık iş olan meslek ise Ekmek Satış Elemanıdır.

Açık işlerde erkek işgücü tercihinin olduğu en fazla açık iş olan meslekler de Kamyon Şoförü, Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü, Ahşap Mobilya İmalat Ustası, Garson (Servis Elemanı), Depo Görevlisi (Gıda), Şoför (Yolcu Taşıma), Dağıtım Elemanı (Gıda-İçecek) ve Bulaşıkçı (Stevard) meslekleridir.

Tablo 27: Açık İşlerde Cinsiyete Göre İstenen Beceriler

Beceriler	Kadın	Erkek	Farketmez	Genel Toplam
Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe	*	2	1	1
Fiziki ve Bedensel Yeterlilik	*	1	3	2
İletişim ve İfade Yeteneği	1	4	2	3
Takım Çalışması	3	3	5	4
Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme	*	6	4	5
Proje Tabanlı Çalışma	*	7	6	6
Satış ve Pazarlama Becerisi	2	5	*	7
Bilgisayar kullanımı	*	*	7	8
Hesap Yapabilme (Analitik Beceri)	*	*	8	9

Kaynak: İPA 2016
"*" bu hücrelerde veri olmadığını ifade etmektedir.

Kadın ve erkekler için genel toplama göre becerilerde öncelik sıralaması ilk iki sırada farklılık göstermektedir. Kadınlarda ilk öncelik İletişim ve İfade Yeteneği iken, erkeklerde ilk öncelik Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olarak tespit edilmiştir. Herhangi bir cinsiyet tercihinde bulunulmayan açık işlerde ise ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, ikinci öncelik de İletişim ve İfade Yeteneği becerisi olarak görülmektedir.

TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

Araştırma kapsamında işverenlere son 1 yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri, temininde güçlük çektikleri eleman sayısı ve bunun nedenleri sorulmuştur. Derlenen verilerle Artvin ili işgücü piyasasının talep kısmını daha net görmek hedeflenmektedir. İşverenlerin karşılamakta güçlük çektiği mesleği, sayısını ve hangi nedenlerden ötürü aradığı çalışanı temin edemediğini bilmek, ilin istihdam politikasına da yön vereceğinden araştırmanın temininde güçlük çekilen meslekler bölümü önemli bilgiler içermektedir. Bu kapsamda bu bölümde temininde güçlük çekilen meslekler, sektörler ve meslek grupları bazında incelenecektir.

Şekil 24: Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

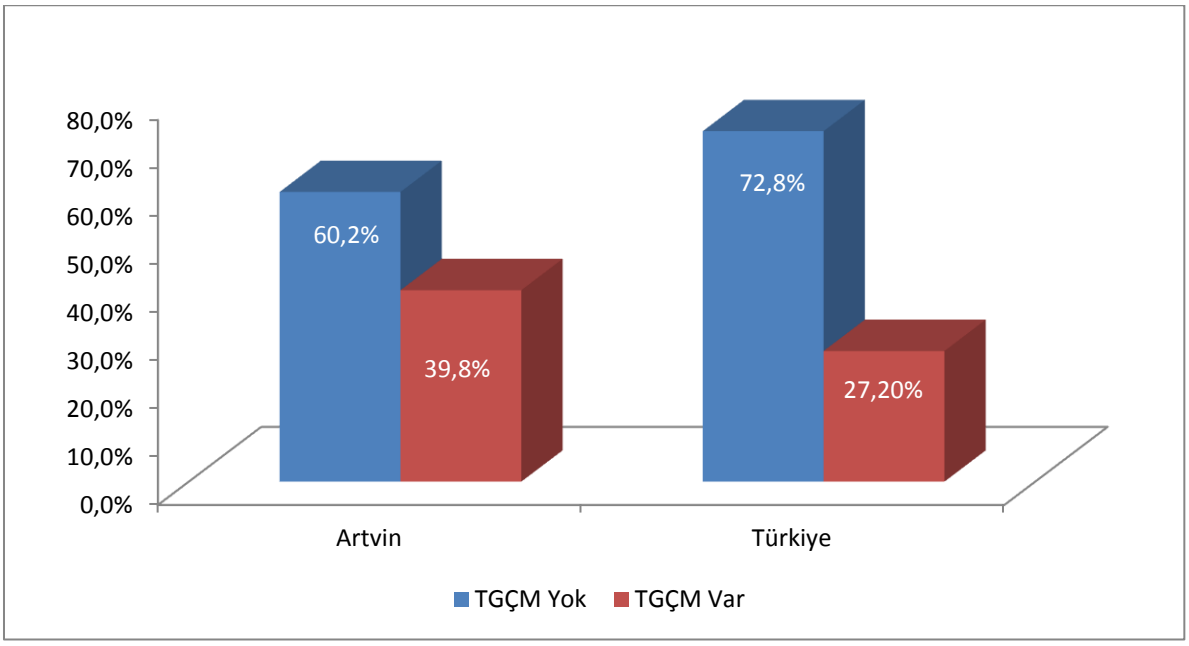

Kaynak: İPA 2016

Araştırma kapsamında yapılan ziyaretler sonucu Türkiye geneli 20 + istihdamlı 95 bin 620 işyerine ulaşılmıştır. Bu işyerlerinden 25 bin 970 tanesinde eleman temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Artvin ilinde ise 20+ istihdamlı 108 işyeri çalışmaya cevap vermiş, bunlardan 43 tanesi temininde güçlük çekilen meslek olduğunu ifade etmişlerdir. Yüzde 39,8 ile Artvin ilinin eleman temininde ülke genelinden daha fazla güçlük çektiği görülmektedir.

Şekil 25: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çeken İşyeri Oranı

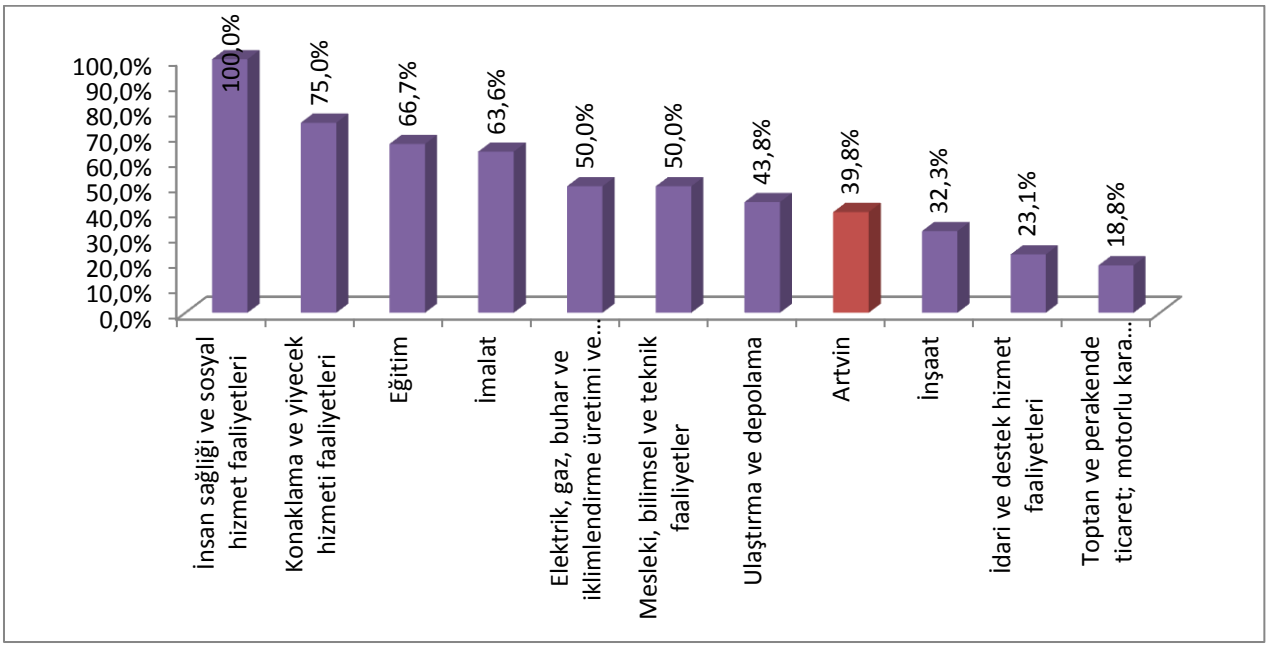

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde eleman temininde güçlük çeken işyerlerini sektörel olarak incelediğimizde; Madencilik ve taş ocakçılığı, Finans ve sigorta faaliyetleri sektörlerinde bulunan işyerlerinin eleman temininde güçlük çekmedikleri dikkat çeken bir husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı sıra eleman temininde en fazla oranda güçlük çeken işyerlerinin İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Bu sektörü yüzde 75,0 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmet Faaliyetleri sektörü takip etmektedir.

Tablo 28: Sektörlere Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı

Sektörler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı
İmalat	23
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	10
İnşaat	47
Toptan ve perakende ticaret	7
Ulaştırma ve depolama	24
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	17
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	11
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	10

Eğitim	4
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7
Genel Toplam	**160**

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde 160 kişinin temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. Temininde güçlük çekilen kişi sayıları, sektör bazında incelendiğinde İnşaat sektöründe yoğunlaşıldığı görülmektedir. Bu sektörün temininde güçlük çektiği eleman sayısı, Artvin ilinde toplam temininde güçlük çekilen sayının yüzde 29,4'ünü oluşturmaktadır. Söz konusu sektörde çalışan sayısının fazla olması sebebi ile temininde güçlük çekilen kişi sayısı da fazladır. Öyle ki Artvin ilinde toplam çalışanların yüzde 34 'ü bu sektörlerde çalışmaktadırlar. Araştırma sonuçlarına göre özellikle İnşaat sektörü, Türkiye geneli verilerde de sayısal olarak mevcut istihdamı en fazla olan ve eleman temininde de en çok güçlük çekilen sektör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şekil 26: Meslek Gruplarına Göre Eleman Temininde Güçlük Çekilen Kişilerin Dağılımı

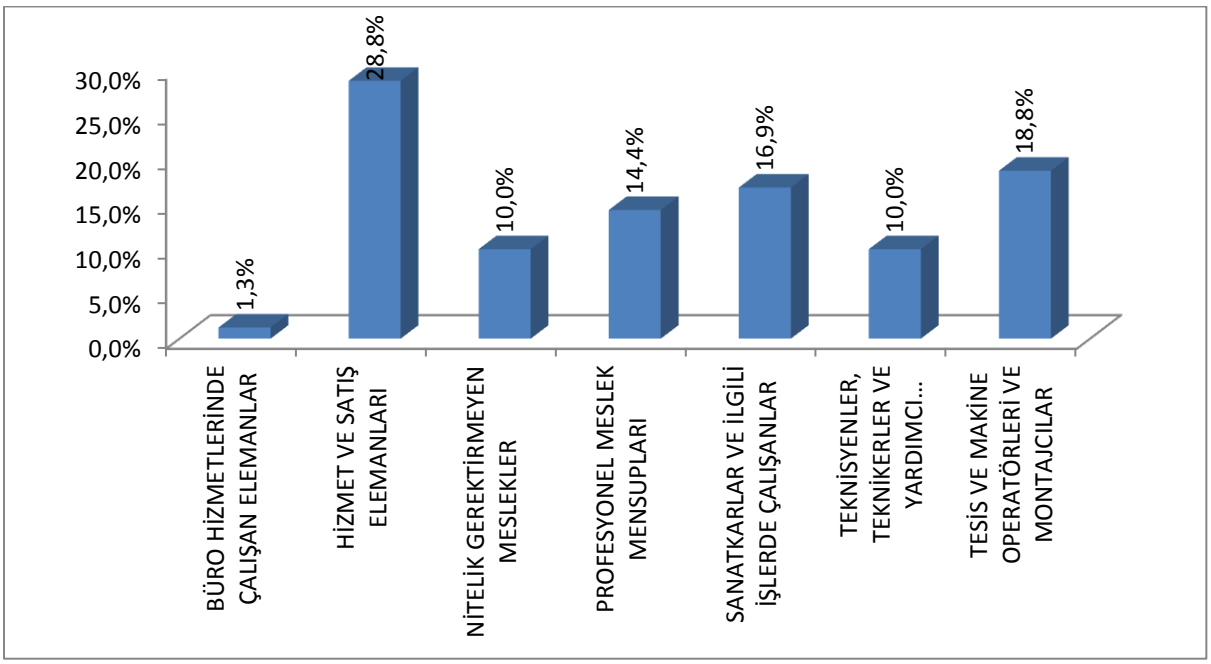

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekilen kişilere bakıldığında en çok 46 kişi ile Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubunda yer aldıkları görülmektedir. Eleman temininde güçlük çekilen kişilerin yüzde 28,8'i bu meslek grubunda yer almaktadır.

Tablo 29: En Fazla Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslekler	TGÇM Sayısı	TGÇM Oranı
Garson (Servis Elemanı)	14	8,8%
Otobüs Muavini	13	8,1%
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	7	4,4%
Aşçı	6	3,8%
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	5	3,1%
Ekmek Satış Elemanı	5	3,1%
Beden İşçisi (Genel)	5	3,1%
Temizlik Görevlisi	5	3,1%
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	5	3,1%
Elektrik Teknikeri	5	3,1%

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde temininde güçlük çekilen mesleklere bakıldığında ilk sırada 14 kişi ile Garson (Servis Elemanı) mesleği yer almaktadır. Bu mesleği sırasıyla 13 kişi ile Otobüs Muavini, 7 ve 6 kişi ile Ekskavatör (Kazıma ve Yükleme) Operatörü ve Aşçı meslekleri takip etmektedir.

Geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre temininde güçlük çekilen ilk on meslekle bu yılki araştırma sonuçlarını kıyasladığımızda; Garson (Servis Elemanı) mesleğinin yine ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Aşçılık mesleğinin 4. Sıraya yükseldiği, tabloda yer alan diğer mesleklerin de bu yıl geçtiğimiz yıldan farklı olarak karşımıza çıktığı anlaşılmaktadır.

Şekil 27: TGÇM Nedenlerinin Dağılımı

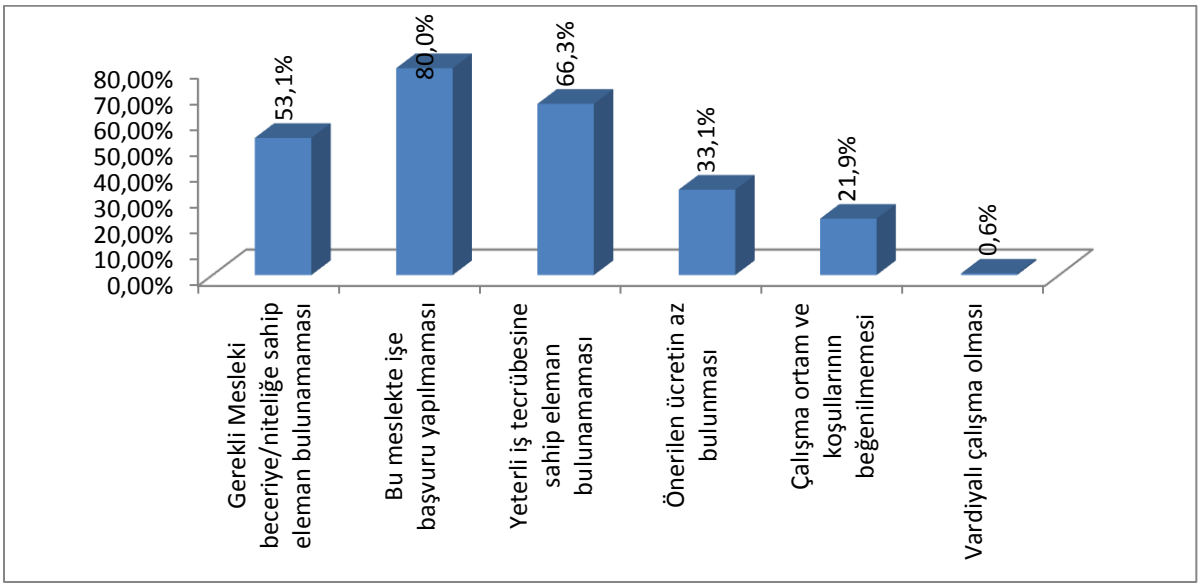

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması yer almaktadır. Bu sırayı yüzde 66,3 oranla Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması takip etmektedir.

Mesleklere Göre TGÇM dağılımı incelenirken, açık işi en çok olan mesleklerle temininde güçlük çekilen mesleklerin çok fazla benzerlik göstermediği görülmektedir.

Şekil 28: İşyeri Durumuna Göre TGÇM Nedenleri

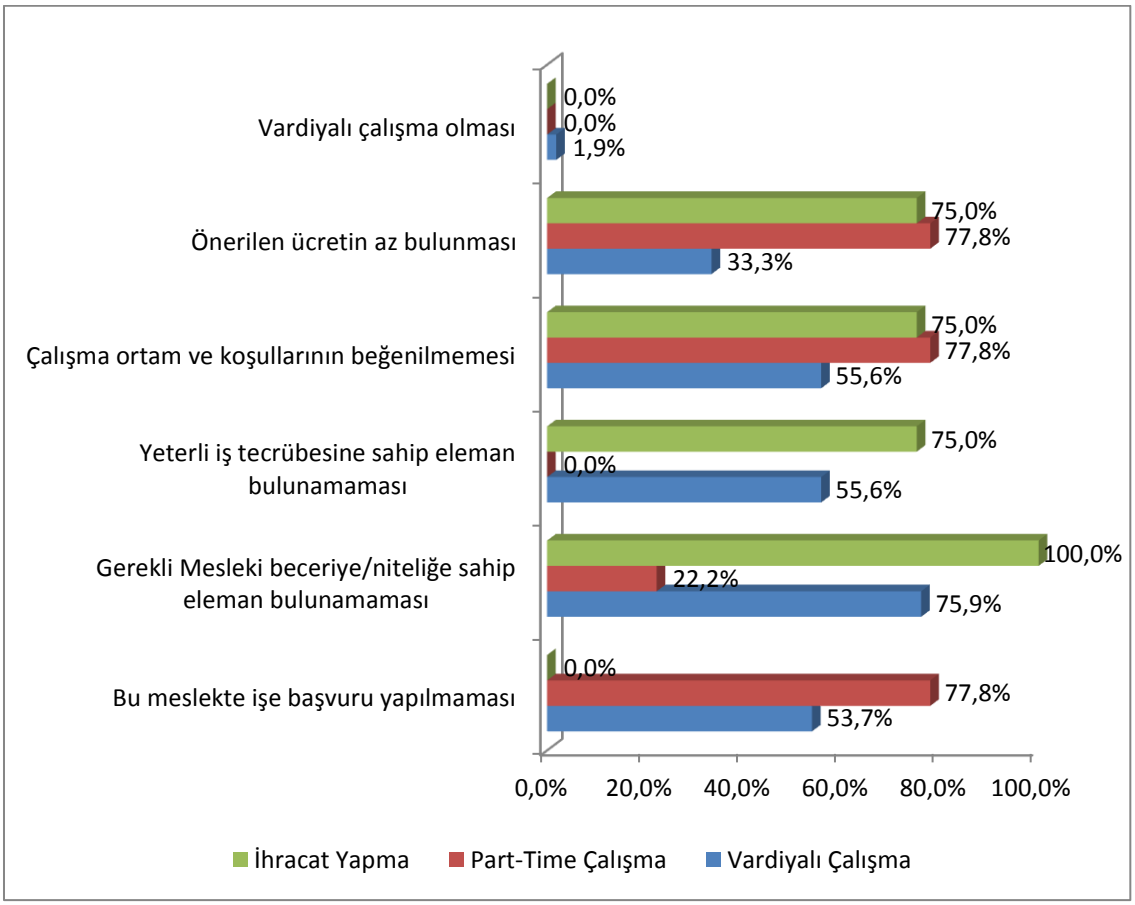

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde işyerlerinin part-time veya vardiyalı çalışanı olması, işyerinin ihracat yapıp yapmaması gibi işyeri durumuna göre eleman temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa; her üç duruma sahip işyerlerinden İhracat yapan ve vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde TGÇM nedenlerinden ilk sırada Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması iken part-time çalışma yapan işyerlerinde Bu meslekte işe başvuru yapılmaması ve çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi ilk sırada yer almaktadır.

Tablo 30: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslek Grupları	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması	Vardiyalı çalışma olması
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hizmet Ve Satış Elemanları	65,2%	80,4%	63,0%	50,0%	21,7%	0,0%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	50,0%	50,0%	50,0%	31,3%	18,8%	6,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	43,5%	52,2%	47,8%	34,8%	21,7%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	59,3%	100,0%	44,4%	0,0%	11,1%	0,0%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	12,5%	93,8%	93,8%	81,3%	62,5%	0,0%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	63,3%	96,7%	96,7%	13,3%	13,3%	0,0%
Genel Toplam	53,1%	80,0%	66,3%	33,1%	21,9%	0,6%

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde meslek gruplarına göre temininde güçlük çekme nedenlerine bakılacak olursa Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması nedeni en çok tercih edilen nedenlerdendir. Öyle ki, yedi meslek grubundan altı tanesi için en yüksek oranda söz konusu neden işaretlenmiştir. Bunun yanı sıra Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grupları için ise eleman temininde güçlük çekme nedenlerinin tek bir tane olduğu dikkat çeken diğer bir husustur.

Tablo 31: Mesleklere Göre Temininde Güçlük Çekilme Nedenleri

Meslekler	Bu meslekte işe başvuru yapılmaması	Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması	Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması	Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi	Önerilen ücretin az bulunması
Garson (Servis Elemanı)	57,1%	100,0%	78,6%	0,0%	0,0%
Otobüs Muavini	100,0%	46,2%	23,1%	100,0%	53,8%
Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Aşçı	66,7%	100,0%	66,7%	0,0%	0,0%
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	100,0%	60,0%	60,0%	100,0%	0,0%
Ekmek Satış Elemanı	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%
Beden İşçisi (Genel)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Temizlik Görevlisi	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
Elektrik Teknikeri	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde eleman temininde güçlük çekilen mesleklerin nedenlerine bakıldığında, Garson(servis elemanı) mesleğinde temininde güçlük çekilme nedenlerinin en yüksek oranda Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması, Otobüs Muavini mesleğinde Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi olduğu görülmektedir. Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü mesleğinin ise temininde güçlük çekilmesinin üç tane nedeni olduğu tablodan görülmekte olup bu nedenler bu meslekte işe başvuru yapılmaması, Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamamasıdır. Diğer yandan Diğer Özel Eğitim Öğretmenleri mesleğinin temininde güçlük çekilmesinin nedenleri arasında Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi yanında diğerlerinden farklı olarak Önerilen Ücretin Az Bulunması nedeni olduğu görülmektedir.

GELECEK DÖNEM İSTİHDAM EĞİLİMLERİ

Ekonomilerde gelecek dönem istihdam eğilimini belirlemek, işgücü piyasasında oluşacak dalgalanmaları önceden görmek ve buna yönelik politikalar geliştirmek için önemli bir araçtır. İşgücü Piyasası Araştırmaları da bu minvalde işverenlere bir sonraki yıl öngördükleri istihdam tahminlerini meslek bazında sorarak gelecek dönem istihdam eğilimleri belirlenmektedir.

Bu bölümde Artvin ilinde 2016 Yılı Nisan-Mayıs dönemi ile bir sonraki yıl aynı döneme tekabül eden zaman aralığı boyunca çalışan sayılarında ne gibi farklılıklar beklendiği, farklılaşmaların hangi mesleklerde ve sektörlerde olacağına dair tahminler üzerinde durulacaktır. Mevsimsel etkileri dışarıda bırakmak adına işverenlere tam bir yıllık dönem içindeki tahminleri sorulmuştur.

Çalışma kapsamında işverenlere yöneltilen "30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı/azalışı bekliyor musunuz?" sorusuna Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 16,1'i istihdamın artacağı yönünde cevap verirken Artvin ilinde işverenlerin yüzde 23,1 'i istihdamın artacağını öngörmüştür. Başka bir ifadeyle 10 işyerinden Türkiye genelinde yaklaşık 2'si istihdamın artacağını öngörürken Artvin'de bu sayı 4'e yükselmekte olup işverenlerin yakın dönemde istihdam artışına olumlu baktıkları görülmektedir. Öte yandan istihdamın azalacağını düşünen işveren oranı ülke genelinde yüzde 3,6 olarak öngörülmüşken, Artvin'de yüzde 13,0 olarak görülmektedir.

Tablo 32: Sektörlere Göre İşverenlerin İstihdam Beklentileri

Sektörler	Artış	Azalış	Değişmeyecek	Fikrim Yok
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
İmalat	27,3%	0,0%	18,2%	54,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%
İnşaat	22,6%	19,4%	19,4%	38,7%
Toptan ve perakende ticaret	18,8%	18,8%	37,5%	25,0%
Ulaştırma ve depolama	25,0%	18,8%	18,8%	37,5%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	50,0%	0,0%	12,5%	37,5%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%

İdari ve destek hizmet faaliyetleri	23,1%	15,4%	15,4%	46,2%
Eğitim	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%
Genel Toplam	23,1%	13,0%	24,1%	39,8%

Kaynak: İPA 2016

Sektörlere göre istihdam eğilimi incelendiğinde en yüksek oranda artış bekleyen işverenlerin sırasıyla Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde olduğu görülmektedir. Özellikle bu sektörlerindeki mevcut işyerlerinin yaklaşık yarısının istihdamın artacağı yönünde tahminde bulunması, bu sektörlerin önümüz yıl Artvin'de işgücü piyasasında önemli ölçüde dalgalanmalar oluşturabileceğini göstermektedir.

Sektörlerin istihdam eğiliminde dikkat çeken diğer bir husus ise Madencilik ve taş ocakçılığı sektöründe bulunan işyerleri gelecek dönem için herhangi bir öngörüde bulunamamışlardır.

Tablo 33: Sektörlere Göre Net İstihdam Değişimi

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	NİDO
İmalat	16	1,7%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	-96	-6,0%
İnşaat	-4	-1,3%
Toptan ve perakende ticaret	12	3,0%
Ulaştırma ve depolama	14	10,4%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	25	2,5%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	8,6%
Genel Toplam	-30	-0,6%

Kaynak: İPA 2016

Türkiye genelinde 20 + istihdamlı işyerlerinde 2017 Nisan-Mayıs dönemlerinde 2016 Nisan-Mayıs dönemine göre istihdamın yüzde 2,8 artacağı beklenmekte olup Artvin 'de ise bu oran, yüzde -0,6 ile ülke geneli aksine azalış beklenmektedir.

Sektörel bazda incelersek Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ve İnşaat sektörlerinde azalış beklenirken İmalat, Toptan ve perakende ticaret, Ulaştırma ve Depolama ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler ve İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörlerinde artış tahmin edilmektedir.

Tablo 34: Meslek Gruplarına Göre Net İstihdam Değişimi

Meslek Grubu	Net İstihdam Değişimi	NİDO
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	9	2,5%
Hizmet Ve Satış Elemanları	14	2,4%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	-3	-0,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0	0,0%
Profesyonel Meslek Mensupları	-25	-7,4%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	3	0,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	-14	-3,7%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	-12	-1,0%
Yöneticiler	-2	-1,6%
Genel Toplam	-30	-0,6%

Kaynak: İPA 2016

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimi incelendiğinde; Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerlerinde net istihdam değişimi en yüksek meslek grubu, Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar olarak tespit edilmiştir. Artvin ilinde ise ilk sırada Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar grubu yer almaktadır. Tabloyu incelediğimizde Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar, Hizmet Ve Satış Elemanları ve Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek gruplarında net istihdam değişimi beklenirken; Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubunda bir değişim beklenmediği, tabloda yer alan diğer mesleklerde ise azalış beklendiği görülmektedir.

En az artış beklentisi ise Profesyonel Meslek Mensupları grubu olup yüzde -7,4 olduğu görülmektedir.

Tablo 35: En Fazla İstihdam Artışı/Azalışı Beklenen Meslekler

Net İstihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi	Tünel Kalıpçı-İnşaat
Elektrik Tesis İşletme Bakım İşçisi	Atölye Marangozu
Ahşap Mobilya İmalat Ustası	Büro Memuru (Genel)
Garson (Servis Elemanı)	İnşaat Mühendisi
Kamyonet Şoförü	İş Makineleri Operatörü
Soğuk Demirci	Satış Elemanı (Perakende)
Otobüs Kaptanı (Şoförü)	Çocuk Bakıcısı/Çocuk Bakım Elemanı
Seyahat Servis Elemanı (Host/Hostes/Otobüs-Tren)	Güvenlik Görevlisi
Otobüs Muavini	Jeoloji Mühendisi
Güvenlik Görevlisi (Silahlı)	Ustabaşı/Postabaşı/Formen/Atölye Sorumlusu

Kaynak: İPA 2016

Artvin ilinde gelecek dönem, en fazla istihdam artışı olması beklenen meslekler sırasıyla, Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Elektrik Tesis İşletme Bakım İşçisi, Ahşap Mobilya İmalat Ustası, Garson (Servis Elemanı), olup; Tünel Kalıpçı-İnşaat, Atölye Marangozu, Büro Memuru (Genel), İnşaat Mühendisi mesleklerinde ise azalış beklenmektedir.

Geçtiğimiz yıl istihdam artışı beklenen mesleklerle bu yılı karşılaştırdığımızda Ahşap Mobilya İmalat Ustası mesleği istihdam artışı beklenen ilk on meslekte yine yer almaktadır. Buradan Artvin ili için bu mesleğin son iki yıldır önemini korumaya devam ettiği anlaşılmaktadır.

Bunun yanı sıra Tünel Kalıpçı-İnşaat mesleği istihdam azalışı beklenen mesleklerde geçtiğimiz yıl da bu yıl da ilk sırada yer almaktadır. Artvin ilinin coğrafyası düşünüldüğünde tünel yapan firmaların ağırlıkta olması ve belirli bir süre iş alıp işi bitirdikten sonra bu meslekteki işçilerde azalışa gitmeleri bu mesleğin iki yılda da ilk sırada yer almasını açıklamaktadır.

Şekil 29: İşyeri Özellikleri Bakımından NİDO

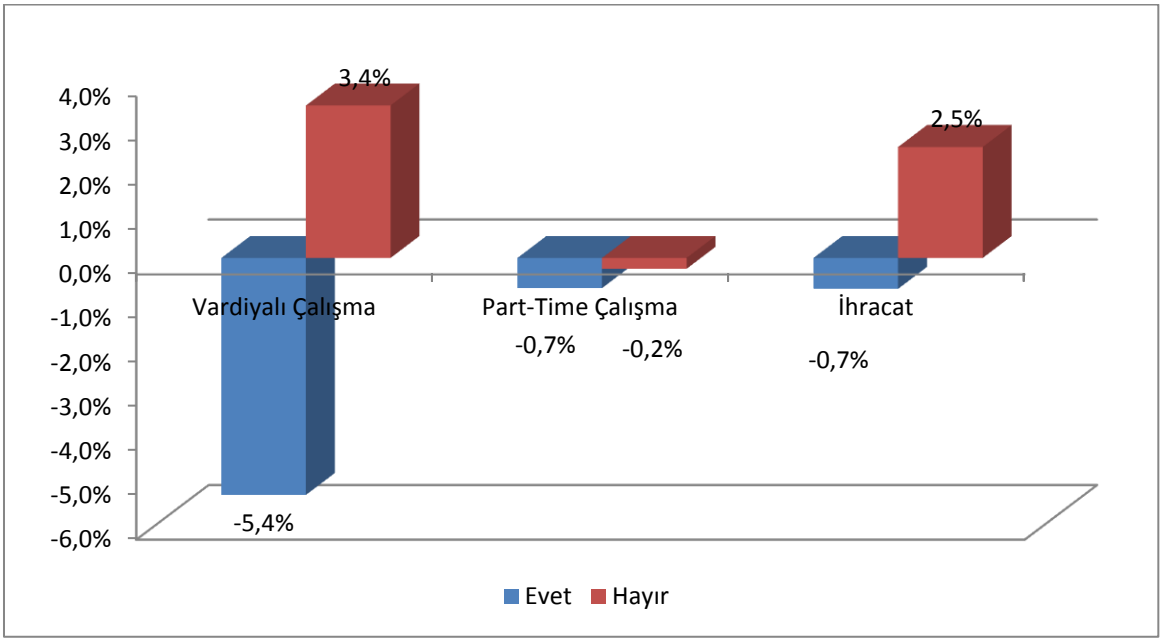

Kaynak: İPA 2016

İşyeri özellikleri bakımından net istihdam değişim oranlarına bakıldığında vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapma olmak üzere üç özelliğe sahip işverenlerin benzer eğilimler sergilediğini görmekteyiz. Artvin ili için yüzde -0,6 olan net istihdam değişim oranı, bu üç özelliğe sahip işyerlerinin üç türünde de daha düşük olarak hesaplanmaktadır. Bu da vardiyalı çalışma, part-time çalışma veya ihracat yapan işverenlerin önümüz dönem, istihdam azalışı beklediği görülmektedir.

Bu sonuç, Türkiye geneli 20 + istihdamlı işyerleri için de geçerli olup ülke geneli yüzde 2,8 net istihdam değişim oranında artış beklerken, Artvin'de bu üç özellikten birine sahip olan işyerlerinin azalış beklemektedir.

Şekil 30: İşverenlerin Bir Yıl Sonraki İstihdam Değişim Beklentilerine Göre Beş Yıl Sonraki Beklentileri

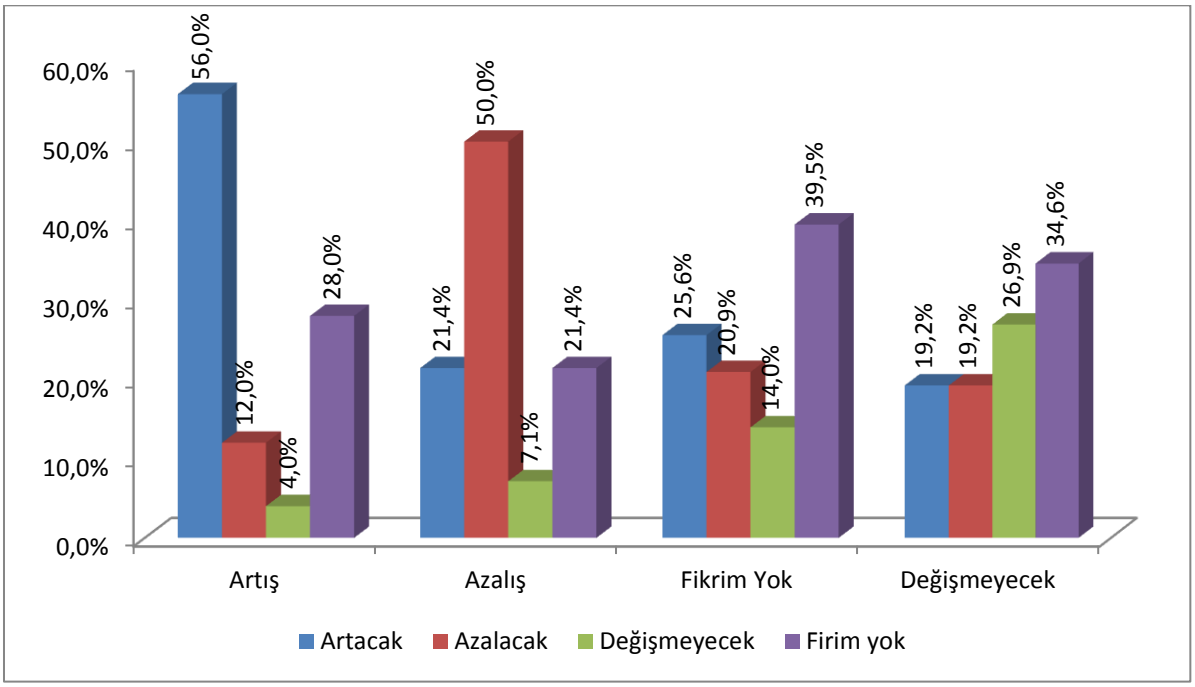

Kaynak: İPA 2016

Artvin'de işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentilerine göre beş yıl sonraki istihdam değişim beklentileri incelendiğinde işveren beklentilerinin birbirleriyle örtüştükleri görülmektedir.

Bir yıl sonra artış bekleyen işverenlerin ise yüzde 56,0 'ının beş yıl sonrası için artış beklediği görülmekte iken yüzde 12,0'nın ise azalış beklediği görülmektedir. Buradan işverenlerin yüzde 12,0'ının önümüzdeki dönemde istihdam artışı beklerken uzun vadede azalış beklemekte oldukları anlaşılmaktadır.

Bir yıl sonrası için istihdam azalışı bekleyen işverenler toplam işverenlerin yüzde 13,0'ını oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 50,0' ı beş yıl sonrası için de azalış beklemektedir. Bunun yanı sıra kısa vadede istihdam azalışı bekleyen işverenlerin yüzde 21,4'ü beş yıl sonrası için istihdam artışı beklemektedir.

Önümüzde ki dönemde istihdamın değişmeyeceğini ifade eden işverenler, toplam işverenlerin yüzde 39,8 'ini oluşturmaktadırlar. Bunlardan yüzde 26,9'luk kısmı ise hem kısa vadede hem de beş yıl sonrasında yine istihdamın mevcut durumunu koruyacağını ifade etmişlerdir.

İşverenlerin yüzde 24,1'lik kısmı ise bir yıl sonrası için istihdam artışı/azalışı hakkında herhangi bir öngörülerinin olmadığını beyan etmişlerdir. Önümüzdeki dönem için öngörüsü olmayanların da yüzde 39,5'i uzun vadede de herhangi bir tahminde bulunamamışlardır.

Bu minvalde araştırma sonuçlarına göre işverenlerin bir yıl sonraki istihdam değişim beklentileri ile beş yıl sonraki beklentileri birbirleriyle tutarlı olup önümüzdeki dönem için işveren hangi beklenti içindeyse beş yıl sonra da aynı eğilimde olduğu anlaşılmaktadır.

SONUÇ

Artvin İşgücü Piyasası Analizi raporunun, 2016 yılında Artvin ilinde gerçekleştirilen Talep Araştırması çerçevesinde öne çıkan amaçlarından bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve becerilerini tespit etmek, işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları raporun veri sağlama kapasitesi ve ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Talep Araştırması, Artvin ilinde istihdam ve işsizlik sorunlarının çözümüne yönelik işgücü yapısı ve sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik veri ve bilgi derlenmesini kolaylaştırıcı bir çalışma olmuştur. Özellikle il bazında işgücü piyasasına ilişkin verilerin az olması, Talep Araştırması'nın katkılarını daha kıymetli hale getirmektedir. Ancak bu rapor çerçevesinde veri derleme ve değerlendirme anlamında yaşanan bazı sıkıntılar vardır. Bu sıkıntıların biri işgücü talebi araştırmasının sadece 20 ve fazla çalışanı olan işyerlerine odaklanmasıdır. Bu anlamda iki tespit yapılabilir. Birincisi 1-19 kişi büyüklüğüne düşmüş iş yerlerinin azımsanamayacak kadar çok olmasıdır. İkinci tespit ise araştırmaya çerçevesinde görüşülen işyerlerinin toplam istihdam anlamında Artvin özelinde beyan edilen sadece 4 bin 669 çalışanı kapsıyor olmasıdır. 2013 yılı itibariyle Artvin ilinde çalışma yaşı nüfusun (15-64 yaş) 112 bin 587 olduğu, bu nüfusun da 2013 yılı itibariyle yüzde 50,7 işgücüne katılım oranının olduğu düşünüldüğünde araştırmanın kapsamı hayli daralmış olmaktadır. Buna tarım sektörü, kayıt dışı sektör ve kamu sektörünün payları da eklendiğinde elde edilen verilerin sadece kısıtlı sayıda işyeri ve çalışan açısından geçerli olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Yine de bu raporun sonuçlarına bu kısıtlılıklar göz önünde tutularak bakıldığında mevcut veriler ışığında bir takım değerlendirmeler ve öneriler yapmak mümkündür.

Araştırmanın diğer bir kısıt da işverenlerden mesleklere ilişkin yeterli bilgiyi ayrıntılı almada problem yaşanmasıdır. Bu durum özellikle kendini beden işçiliği mesleğinde yoğun olarak hissettirmektedir. İşverenlerin genel eğilimi temizlik, taşıma ve inşaat işlerine yönelik meslekleri tek bir kalem altında, beden işçisi olarak bildirmeleridir. Mesleklere yönelik diğer bir kısıt da Meslekler Sözlüğünde bazı mesleklerin tanımlanmasındaki eksikliklerdir. Bazı meslekler Sözlükte yer almamaktadır.

İŞKUR verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı 7 bin 63 kişidir. Cinsiyete göre kayıtlı işsizlere bakıldığında erkeklerin oranı yüzde 53,9 iken kadınların oranı yüzde 46,1'dir.

Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

İşgücü talebi açısından bakıldığında Artvin ili özelinde İnşaat, Ulaştırma Depolama, Toptan Ve Perakende Ticaret ile Konaklama Ve Yiyecek Faaliyetleri sektörlerinin hem işyeri sayısı, hem çalışan dağılımı, hem açık iş, hem de gelecekte istihdam artışı anlamında ağırlıklı bir yere sahip olduğu açıkça görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme faaliyetlerinin kısa vadede bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelmesi olumlu sonuçlar yaratabilir

İşgücü piyasası analizlerinde temel göstergelerden birisi olan açık iş oranı toplam açık iş sayısının yanı sıra sektörlerin istihdam büyüklüklerini de dikkate almaktadır. Açık iş oranı yüksek olan sektörlerin ağırlıklı sektörlere ek olarak büyüme potansiyeli taşıdığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu anlamda Artvin ilinde bu potansiyeli yansıtan sektör Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörüdür.

Araştırmaya cevap veren işyerleri itibariyle gelecek dönemde en yüksek istihdam artışı bekleyen işyerleri Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri ve insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörleridir. Dolayısıyla düzenlenecek olan işgücü yetiştirme programlarının özellikle bu sektörlerin ihtiyaçlarına yönelik olması işgücü arzı ve talebi eşleştirmeleri açısından olumlu sonuçlar verebilir.

Meslek grupları olarak açık işlere bakıldığında ise Artvin ilinde işgücü talebinin hizmet ve satış elemanları, Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar, Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek gruplarında yoğunlaştığı görülmektedir. Dolayısıyla düzenlenecek işgücü yetiştirme faaliyetlerinin bu meslek gruplarına hitap etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Son olarak ise dikkat edilmesi gereken önemli bir unsur, araştırma kapsamında Artvin ili işgücü piyasasına meslek grupları açısından bakıldığında en fazla çalışan sayısının hem kadınlar, hem de erkekler için nitelik gerektirmeyen işlerde yoğunlaştığıdır. Bu kategori meslek olarak açık işlere bakıldığında da 4 kişilik açık işle dördüncü sırada gelmektedir. Ayrıca temininde güçlük çekilen mesleklerde de Garson(Servis Elemanı), Otobüs Muavini, Aşçı, Ekskavatör(Kazıma Ve Yükleme) Operatörü kategorileri gibi zor çalışma koşullarıyla bilinen meslekler öne çıkmaktadır. Bu durumda Artvin ilinde işgücü talebi açısından, eğitim aranmayan mesleklerin veya işgücünün düşük düzey eğitimli olmasının işverenler için yeterli olacağı sonucuna varılabilir. Ancak bu araştırma ve analiz çerçevesinde ücret ve çalışma koşulları gibi işgücü piyasası bileşenleri değerlendirilmeye alınmadığı için, bu tespitin işgücü arz ve talebi arasında var olan dengesizlikleri gidermekte işlevsel olacağı düşünülmemektedir.

İşverenlerin gelecek ile ilgili olumlu beklentileri işgücü piyasasında talep yaratacaktır. Bu işgücü talebiyle arzı eşleştirerek Artvin'de istihdamı artırmak üzere aşağıdaki öneriler değerlendirilmelidir:

- İŞKUR'un işsiz kayıtlarında sayısal olarak işgücü piyasasında mevcut talebin çok üstünde olan işsizlere yönelik, onları istihdama dahil edecek şekilde kurslar düzenlenmelidir.
- TR90 bölgesinde tarım sektörünün ağırlığından ötürü bu sektörde meydana gelecek olası daralma tarımdan ayrılan kesimin kente göç etmesine neden olabilir. Bu nedenle, tarım sektöründen ayrılan kişiler ve özellikle kadınlar göz önüne alınarak bu bireylerin istihdamını sağlayacak eğitim faaliyetleri düzenlenmesi de gerekmektedir.
- İşgücü piyasasında kadınlar ve gençlerin istihdama katılım oranlarını yükseltmek amacıyla hedef kitlesi gençler ve kadınlar olan eğitim programları düzenlenmelidir.
- Dezavantajlı grubun işgücüne katılımını ve istihdamını artırmak için kontenjanları dolduramayan işverenler ile işbirliği yapılarak uygun mesleki eğitim programları hazırlanmalıdır.

- Mesleki eğitim programları çerçevesinde, örgün öğretimden ayrılan genç nüfusu ve açık iş taleplerini birlikte değerlendirerek, işgücü piyasasına dahil edecek şekilde eğitim başlıkları belirlenmelidir.
- Kadınların istihdama katılımını artırmak amacıyla aktif işgücü piyasası politikaları kapsamında gerektiği takdirde mesleki eğitim kurslarına katılımı artıracak teşvik politikaları uygulanmalıdır.
- Özellikle konaklama ve yiyecek hizmeti, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe beklenen istihdam artışına yönelik bu sektörde faaliyet gösteren işyerleri ile yakın ilişki kurularak oluşması beklenen eleman ihtiyacını gidermek üzere eğitimler ve araştırmalar yapılmalıdır.
- Yine arz ve talep eşleştirmeleri anlamında, yapılan eşleştirmeler sonucunda gönderilen kişilerin işveren tarafından kabul edilmemesi durumunda kabul edilmeme sebeplerinin neler olduğu bilinememektedir. İleride daha iyi işe yerleştirmeler yapılabilmesini sağlamak açısından işverenlerin gönderilen kişileri kabul etmeme sebeplerinin araştırılmasında yarar vardır.

Artvin'deki işgücü talebini kurum vasıtasıyla karşılayabilmek için Artvin Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü:

- Düzenli periyodlarla işe yerleştirmelere ve eğitim faaliyetlerine ilişkin istatistikleri kamuoyuna duyurmalı.
- Kurum veri tabanında yüksek nitelikli iş arayanların oranını arttırmalı.

KAYNAKÇA

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

EKLER

EK 1: 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI İŞYERİ BİLGİ FORMU

İŞKUR 2016 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2016 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine 3.536 TL (üçbinbeşyüzotuzaltı Türk Lirası) İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. **İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.**

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

Örnek No :.....

Işyerinin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

CADDE/SOKAK :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı: ..... Unvanı :.....

Tarih : ..... Telefonu : .....

E-Posta :..... İmza/Kaşe: .....

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih			
İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

.....

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayır ise 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(..... Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐

Çalışanların Mesleki Eğitimi ☐ Mesleki Eğitim Kursu ☐

Kısa Çalışma Ödeneği ☐ Danışmanlık ve Yönlendirme ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi süreli (part-time) çalışanın olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık işiniz için cinsiyet tercihini belirtiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez	Talep Edilen Beceriler * 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli meslekî/teknik bilgi ve tecrübe			Ilgili meslekteki açık işinizi hangi yolla arıyorsunuz ** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık Işiniz Için Ne Kadar Süredir Eleman Arıyorsunuz? 1. 0-30 Gün 2. 31-89 Gün 3. 90+ Gün
				1	2	3	1	2	3	

*Önem derecesine göre EN FAZLA 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAYINIZ. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından EN AZ 1 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2017 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10)30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2017 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok. ☐ ➡ **12.Soruya Geçiniz.**

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortamı ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

BÖLÜM V – İŞGÜCÜ PİYASASINA GENEL BAKIŞ

12) 5 yıl sonra işyerinizde çalışan sayısının ne yönde olmasını bekliyorsunuz?

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

13) 5 yıl sonra içinde bulunduğunuz sektörün durumunun nasıl olacağını bekliyorsunuz?

Daha iyi olacak ☐ Daha kötü olacak ☐ Değişmeyecek ☐ Fikrim Yok ☐

14) 5 yıl içerisinde sektörünüzü değiştirmeyi düşünüyor musunuz?

Evet, düşünürüm ☐ Hayır, düşünmem ☐

15) İşbaşı Eğitim Programlarından yararlanma süresinin 6 aydan 12 aya çıkarılmasının istihdama etkisinin nasıl olacağını düşünüyorsunuz.

Artacak ☐ Azalacak ☐ Değişmeyecek ☐

16) Doğum sonrası Yarı Zamanlı Çalışmanın kadın istihdamını ne yönde etkileyeceğini belirtiniz.

Kadın istihdamını Arttıracak ☐ Kadın İstihdamını Azaltacak ☐ Değişmeyecek ☐

2016 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşveren/İşveren Temsilcisi görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

EK 2: ÖRNEKLEME YAPILAN İLLER LİSTESİ VE ÖRNEK SAYILARI

İller	Toplam ziyaret sayısı	Cevaplı işyeri sayısı	Cevapsız işyeri sayısı
ADANA	2.123	1.783	340
ADIYAMAN	349	303	46
AFYONKARAHİSAR	630	566	64
AĞRI	192	149	43
AKSARAY	326	304	22
AMASYA	257	229	28
ANKARA	6.765	4.502	2.263
ANTALYA	3.565	2.678	887
ARDAHAN*	88	67	21
ARTVİN	120	108	12
AYDIN	960	820	140
BALIKESİR	1.070	880	190
BARTIN	221	198	23
BATMAN	498	419	79
BAYBURT*	98	95	3
BİLECİK	222	193	29
BİNGÖL	244	165	79
BİTLİS	193	158	35
BOLU	274	249	25
BURDUR	225	206	19
BURSA	4.579	3.631	948
ÇANAKKALE	375	337	38
ÇANKIRI	115	108	7
ÇORUM	444	396	48
DENİZLİ	1.527	1.320	207
DİYARBAKIR	1.267	1.009	258
DÜZCE	442	385	57
EDİRNE	288	251	37
ELAZIĞ	544	472	72
ERZİNCAN	149	134	15
ERZURUM	473	394	79
ESKİŞEHİR	489	423	66
GAZİANTEP	1.799	1.530	269
GİRESUN	311	274	37
GÜMÜŞHANE*	123	110	13
HAKKÂRİ*	130	69	61
HATAY	1.109	948	161
IĞDIR	104	93	11
ISPARTA	307	276	31
İSTANBUL	7.670	5.465	2.205
İZMİR	5.760	4.480	1.280

KAHRAMANMARAŞ	845	689	156
KARABÜK	263	232	31
KARAMAN	211	191	20
KARS*	188	158	30
KASTAMONU	313	250	63
KAYSERİ	1.690	1.518	172
KIRIKKALE	204	178	26
KIRKLARELİ	311	261	50
KIRŞEHİR	154	135	19
KİLİS*	135	116	19
KOCAELİ	3.160	2.580	580
KONYA	2.174	1.944	230
KÜTAHYA	473	394	79
MALATYA	639	520	119
MANİSA	1.173	1.026	147
MARDİN	581	396	185
MERSİN	1.924	1.629	295
MUĞLA	1.046	848	198
MUŞ	193	156	37
NEVŞEHİR	340	271	69
NİĞDE	241	213	28
ORDU	537	460	77
OSMANİYE	411	349	62
RİZE	308	268	40
SAKARYA	949	786	163
SAMSUN	1.054	888	166
SİİRT	166	146	20
SİNOP	143	128	15
SİVAS	513	451	62
ŞANLIURFA	1.191	880	311
TEKİRDAĞ	1.455	1.203	252
TOKAT	372	320	52
TRABZON	1.058	906	152
TUNCELİ*	125	94	31
UŞAK	438	380	58
VAN	549	430	119
YALOVA	318	283	35
YOZGAT	224	185	39
ZONGULDAK	457	387	70
Genel Toplam	72.951	58.426	14.525

20+ istihdamlı işyerleri

*:10+ istihdamlı işyerleri

EK 3- TANIM VE KAVRAMLAR SÖZLÜĞÜ

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 12 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıt.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı
H	Ulaştırma ve Depolama

I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hanehalklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hanehalkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İ}ş\text{g}\ddot{\text{u}}\text{c}\ddot{\text{u}} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İ}ş sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: : İŞKUR tarafından 8 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2014 yılı kayıtlarıdır.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

> ***1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar:*** Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}gücü\text{ne } Dahil\ Olmayan\ N\ddot{u}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\ddot{u}fus - \text{İş}g\ddot{u}c\ddot{u}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\ddot{u}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\ddot{u}c\ddot{u}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet

sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü, öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0 - 14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15 - 64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

İŞKUR

TÜRKİYE İŞ KURUMU
ARTVİN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ
Adres: Çarşı Mah. Sabit Osman Avcı Hürriyet Cad. No:23 ARTVİN
Tel: 0466 212 3377
www.iskur.gov.tr